

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com, facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

สำนักงาน ป.ป.ส.

ปี 66

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง
หลักสูตรและวิธีการสอบ

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด นโยบายด้านยาเสพติด และประมวลกฎหมายยาเสพติด
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศ

■ ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลัง ดังนี้

๑. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่ารับรองชาวต่างประเทศ พ.ศ.2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- นโยบายและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติด
- วิชาภาษาอังกฤษ

- ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (Structure, Vocabulary and Reading Comprehension)

- ความสามารถในการวิเคราะห์ สรุปและจับประเด็นสำคัญ แปลความจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และแปลความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

- การร่างหนังสือโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

คู่มือสอบนักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
สำนักงาน ป.ป.ส.

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 270 บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์ก๊ง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ
นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
สำนักงาน ป.ป.ส.

ราคา 270 -.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ สำนักงาน ป.ป.ส. เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอ
น้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	1
➤ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด	5
➤ นโยบายด้านยาเสพติด	27
➤ ประมวลกฎหมายยาเสพติด	58
➤ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี	69
✦ แนวข้อสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี	103
➤ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.2549	120
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2555	134
➤ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่ารับรองชาวต่างประเทศ พ.ศ.2536	138
➤ ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติด	145
➤ การแปลบทความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และ จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ	151
☞ ความรู้เกี่ยวกับงานวิเทศสัมพันธ์	
➤ การเขียน คำกล่าวเปิดการประชุม เป็นภาษาอังกฤษ	159
➤ การเขียนหนังสือขอบคุณในโอกาสต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ	162
➤ รูปแบบหนังสือราชการภาษาอังกฤษ	166
➤ การพัฒนาสมรรถนะของนักวิเทศสัมพันธ์	177
✦ แนวข้อสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	184
✦ แนวข้อสอบ (Structure) โครงสร้างและไวยากรณ์	190
✦ แนวข้อสอบภาคคำศัพท์ (Vocabulary)	214
✦ แนวข้อสอบการอ่านบทความ (Reading Comprehension)	226
✦ รวมแนวข้อสอบ	253
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	274

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ประวัติย่อ การจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ส.

เหตุผลและความเป็นมาของการจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ส.

การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายสำคัญของหลายรัฐบาลที่ผ่านมา โดยเมื่อปี 2501 รัฐบาลขณะนั้นได้ประกาศให้ยกเลิกการเสฟฝิ่น แต่ปัญหายาเสพติดก็มีได้หมดไป กลับปรากฏว่ามียาเสพติดชนิดใหม่ ที่รุนแรงกว่าฝิ่น คือ เฮโรอีนระบาดอย่างรวดเร็ว รัฐบาลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ (ก.ป.ส.) ขึ้นในปี 2504 ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและประสานงาน เพื่อแก้ไขปัญหานี้โดยด่วน

การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

เมื่อได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2519 ให้ไว้ ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2519 และมาตรา 11 กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า "สำนักงาน ป.ป.ส." มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงาน ธุรการอื่น ในสังกัด สำนักงานรัฐมนตรี ได้แบ่งส่วนราชการ ณ ขณะนั้นเป็น 7 กอง คือ สำนักงานเลขานุการกรม กองนโยบายและวางแผน กองการต่างประเทศ กองสารนิเทศ กองสืบสวนสอบสวนและปราบปราม กองนิติการและพิสูจน์หลักฐาน กองประสานงานและตรวจสอบ

การเริ่มดำเนินงานในปีงบประมาณ 2520 สำนักงาน ป.ป.ส. ได้รับงบประมาณ ในปี 2520 จำนวน 8,173,124 บาท และได้รับอนุมัติอัตรากำลังจาก ก.พ.รวมทั้งสิ้น 334 อัตรา เมื่อปี 2519 สำนักงานฯใช้ตึกบัญชาการและตึกไทยคู่ฟ้า(บางส่วน)ในทำเนียบรัฐบาลเป็นที่ทำงานอยู่ประมาณ 2 ปี หลังจากนั้นได้ใช้ศาลาสันติธรรมจนถึงตุลาคม 2527

เมื่อปี 2528 ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน ป.ป.ส. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พลตำรวจตรีเกา สารสิน (ยศ ขณะนั้น)เลขาธิการ ป.ป.ส. ได้ใช้ความพยายามอย่างยิ่งที่จะจัดสร้างอาคารสำนักงานฯขึ้น เพื่อเป็นที่ทำการถาวร จนกระทั่งรัฐบาลซึ่งมี ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้เห็นความจำเป็น จึงได้อนุมัติให้จัดสร้างอาคาร 6 ชั้น ในที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ ซึ่งอยู่ติดกับซอยบุญชูศรี ถนนดินแดง มีเนื้อที่ 7 ไร่ 3 งาน 42 ตารางวา จึงเป็นสถานที่ตั้งของสำนักงาน ป.ป.ส. จนถึงปัจจุบันนี้

การบริหารงาน สำนักงาน ป.ป.ส.

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 และนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลสมัชชาชนานินทร์ กรัยวิเชียร นายกรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งนาย ประมุข สวัสดิมงคล เป็นเลขาธิการ ป.ป.ส.คนแรก

➤วิสัยทัศน์ของสำนักงาน ป.ป.ส.

"เป็นองค์กรนำในการพัฒนาและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศ และอาเซียนเพื่อสังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด"

"To be a leading agency in developing and driving forward the drug control strategies of Thailand and ASEAN in order to make Thai society safe from drugs"

➤ พันธกิจของสำนักงาน ป.ป.ส.

สำนักงาน ป.ป.ส. มีพันธกิจดังนี้

(1) กำหนดและปรับยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เหมาะสมกับสถานการณ์และ
เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

(2) บริหารจัดการ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างบูรณาการ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด

(3) อำนาจการให้มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการป้องกัน
และแก้ไขปัญหายาเสพติด

(4) ติดตามประเมินผล ตรวจสอบและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด

➤ เหตุผลและความเป็นมาของการจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ส.

(1) เป็นหน่วยประสานนโยบายและแผน

(2) เป็นหน่วยประสานการปฏิบัติงาน

(3) เป็นหน่วยสนับสนุนข้อมูล ข่าวสาร และวิชาการ

(4) เป็นหน่วยปฏิบัติสำหรับงานด้านประชาสัมพันธ์ต่อต้านยาเสพติด งานบริหาร โครงการที่มีลักษณะเป็น
Pilot Project และงานตามภารกิจที่กฎหมายระบุให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

(5) เป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

(6) เป็นหน่วยงานพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประเทศและ
ภูมิภาค

(7) เป็นหน่วยงานในการควบคุม ตรวจสอบและกำกับ ตลอดจนติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

(8) เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน กำกับ ดูแล และให้ความเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประเทศ

นายวิชัย ไชยมงคล
เลขาธิการ ป.ป.ส.

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด

➤ ความหมายของยาเสพติด

ความหมายโดยทั่วไปหมายถึง สารหรือยาที่อาจจะเป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายซ้ำๆ กันแล้วไม่ว่าโดยวิธีการใดๆ เป็นช่วงระยะๆ หรือนานติดต่อกันก็ตามจะทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อิทธิพลของสารนั้น ทางด้านจิตใจหรือรวมทั้งทางด้านร่างกายและอาจต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้สุขภาพของผู้เสพนั่นเสื่อมโทรมลง ประการสำคัญเมื่อถึงเวลาเสพแล้วไม่ได้เสพและจะมีอาการผิดปกติทางด้านจิตใจหรือรวมทั้งทางด้านร่างกาย เมื่อไม่ได้เสพ

ความหมายของเภสัชกรคือสิ่งที่ก่อให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพแต่ความหมายในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์คือสิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนในสังคมความหมายในทัศนะของนักกฎหมาย คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษและพิษของมันเป็นต้นเหตุของอาชญากรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงพอให้ความหมายโดยทั่วไปและความหมายตามกฎหมายดังนี้ ความหมายตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2522 “ยาเสพติดให้โทษหมายถึง ยา หรือ สารเคมีหรือวัตถุนิตใด ๆ หรือพืช ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธี กิน ดม สูบ หรือ ฉีดแล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจ ในลักษณะสำคัญดังนี้

1. ต้องเพิ่มขนาดการเสพมากขึ้นเรื่อยๆ
2. มีความต้องการเสพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา
3. เมื่อถึงเวลาเสพแต่ไม่ได้เสพจะมีอาการขาดยา
4. สภาพร่างกายโดยทั่วไปจะทุเลาโทรมลง

ยาเสพติดให้โทษ หรือสิ่งเสพติดหมายถึง ยาหรือสารเคมีหรือวัตถุนิตใด ๆ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใดก็ตาม ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ดังนี้

1. ต้องการยาเสพติดตลอดเวลา แสดงออกทางร่างกายและจิตใจ
2. ต้องเพิ่มขนาดของยาเสพติดมากขึ้น
3. มีอาการอยากหรือหิวยาเมื่อขาดยา (บางท่านจะมีอาการถอนยาเมื่อขาดยา)
4. สุขภาพทั่วไปทรุดโทรม

ถ้าพบเห็นบุคคลที่มีพฤติกรรม 4 ประการ ให้พึงสังเกตว่าอาจจะเป็นคนที่ใช้ยาเสติด

ประเภทของยาเสพติด

ปัจจุบันสิ่งเสพติดหรือยาเสพติดให้โทษมีหลายประเภท อาจจำแนกได้หลายเกณฑ์ นอกจากแบ่งตามแหล่งที่มาแล้ว ยังแบ่งตามการออกฤทธิ์และแบ่งตามกฎหมายดังนี้

ก.จำแนกตามสิ่งเสพติดที่มา

1. ประเภทที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน กระต่อม กัญชา
2. ประเภทที่ได้จากการสังเคราะห์ เช่น เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาม้า แอมเฟตามีน สารระเหย

ข.จำแนกสิ่งเสพติดตามกฎหมาย

1. ประเภทถูกกฎหมาย เช่น ยาแก้ไอ น้ำคำ บุหรี่ เหล้า กาแฟ ฯลฯ
2. ประเภทผิดกฎหมาย เช่น มอร์ฟิน ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา กระต่อม แอมเฟตามีน ฯลฯ

ค.การจำแนกสิ่งเสพติดตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง

- 1.ประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท ยาระงับประสาท ยานอนหลับ สารระเหย เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ ฯ
2. ประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน ยาม้า ใบกระท่อม บุหรี่ กาแฟ โคคาอีน
3. ประเภทหลอนประสาท เช่น แอล เอส ดี, เอส ที พี, น้ำมันระเหย
4. ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน อาจกด กระตุ้น หรือหลอนประสาทผสมรวมกันได้แก่ กัญชา

➤สาเหตุที่ทำให้เกิดยาเสพติด

1. ติดเพราะฤทธิ์ของยา เมื่อร่างกายมนุษย์ได้รับยาเสพติดเข้าไปฤทธิ์ของยาเสพติดจะทำให้ระบบต่างๆของร่างกายเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งถ้าการใช้ยาไม่บ่อยหรือนานครั้ง ไม่ค่อยมีผลต่อร่างกาย แต่ถ้าใช้ติดต่อกันเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งจะทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจ มีลักษณะ 4 ประการ คือ

- 1.1 มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยาหรือสารนั้นอีกต่อไปเรื่อย ๆ
- 1.2 มีความโน้มเอียงที่จะเพิ่มปริมาณของยาเสพติดขึ้นทุกขณะ
- 1.3 ถ้าถึงเวลาที่เกิดความต้องการแล้วไม่ได้เสพยา จะเกิดอาการอยากยา หรืออาการขาดยา เช่น หาว อาเจียน น้ำตาน้ำมูกไหล ทุรนทุราย คลุ้มคลั่ง โมโห ขาดสติ
- 1.4 ยาที่เสพนั่นจะไปทำลายสุขภาพของผู้เสพทั้งร่างกาย ทำให้ซูบผอม มีโรคแทรกซ้อน และทางจิตใจ เกิดอาการทางประสาท จิตใจไม่ปกติ

2. ติดยาเสพติดเพราะสิ่งแวดล้อม

- 2.1 สภาพแวดล้อมภายนอกของบ้านที่อยู่อาศัย เต็มไปด้วยแหล่งค้ายาเสพติด เช่น ใกล้บริเวณศูนย์การค้า หน้าโรงงาน ซึ่งเป็นการซื้อขายยาเสพติดทุกรูปแบบ
- 2.2 สิ่งแวดล้อมภายในบ้านขาดความอบอุ่น รวมไปถึงปัญหาชีวิตคนในครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมจะทำให้เด็กหันไปพึ่งยาเสพติด การขาดความเอาใจใส่ดูแลจากพ่อแม่ และขาดการยอมรับจากครอบครัว เด็กจะหันไปคบเพื่อนรุ่มกลุ่มเพื่อต้องการความอบอุ่น สภาพของกลุ่มเพื่อน สภาพของเพื่อนบ้าน ใกล้เคียง
- 2.3 สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน เด็กมีปัญหาทางการเรียน เนื่องจากเรียนไม่ทันเพื่อน เบื่อครู เบื่อโรงเรียน ทำให้หนีโรงเรียนไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ตนพอใจ เป็นเหตุให้ตกเป็นเหยื่อของการติดยาเสพติด

3. ติดเพราะความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ

ในสังคมที่วุ่นวายสับสน เปลี่ยนแปลงรวดเร็วดังเช่นปัจจุบัน ทำให้จิตใจผิดปกติง่าย หากเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพอ่อนแอในทุกด้าน ทั้งอารมณ์และสติปัญญา รวมทั้งร่างกายไม่สมบูรณ์แข็งแรงก็จะหาสิ่งยึดเหนี่ยว จะตกเป็นทาสยาเสพติดได้ง่าย ผู้ที่มีอารมณ์ความรู้สึกจะหันเข้าหายาเสพติดเพื่อระงับอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง เนื่องจากยาเสพติดมีคุณสมบัติในการกดประสาทและกระตุ้นประสาท ผู้มีจิตใจมั่นคง ขาดความมั่นใจ มีแนวโน้มในการใช้ยาเพื่อบรรเทาความวิตกกังวลของตนให้หมดไปและมีโอกาสติดยาได้ง่ายกว่าผู้อื่น

วิธีสังเกตผู้ติดยาหรือสารเสพติด

1. การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย สุขภาพทรุดโทรม ผอมซีด ทำงานหนักไม่ไหว ริมฝีปากเขียวคล้ำและแห้ง ร่างกายสกปรกมีกลิ่นเหม็น ชอบใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ใส่แว่นดำเพื่อปกปิด
2. การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ อารมณ์หงุดหงิดง่าย พุดจาว่าขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มั่วสุมกับคนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติด สูบบุหรี่จัด มีอุปกรณ์เกี่ยวกับยาเสพติด หน้าตาซีดเซียว ขาดความเชื่อมั่น จิตใจอ่อนแอ ใช้เงินเปลือง สิ่งของภายในบ้านสูญหายบ่อย
3. แสดงอาการอยากยาเสพติด ตัวสั่น กระตุก ชัก จาม น้ำมูกไหล ท้องเดิน ถ่ายอุจจาระเป็นเลือดที่เรียกว่า "ลงแดง" มีไข้ปวดเมื่อยตามร่างกายอย่างรุนแรงนอนไม่หลับ ทุรนทุราย
4. อาศัยเทคนิคทางการแพทย์ โดยการเก็บปัสสาวะบุคคลที่สงสัยว่าจะติดยาเสพติดส่งตรวจ ใช้ยาบางชนิดที่สามารถล้างฤทธิ์ของยาเสพติด

โทษของยาเสพติด โทษเนื่องจากการเสพลิงเสพติดแบ่งออกได้ดังนี้

1. โทษต่อร่างกาย สิ่งเสพติดทำลายทั้งร่างกายและจิตใจ เช่น ทำให้สมองถูกทำลาย ความจำเสื่อม ดวงตาพร่ามัว น้ำหนักลด ร่างกายซูบผอม ตาแห้ง เหม่อลอย ริมฝีปากเขียวคล้ำ เกรียด เป็นต้น
2. โทษต่อผู้ใกล้ชิด ทำลายความหวังของพ่อแม่และทุกคนในครอบครัว ทำให้วงศ์ตระกูลเสื่อมเสีย
3. โทษต่อสังคม เกิดปัญหาทางด้านอาชญากรรม สูญเสียแรงงาน ล้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการปราบปรามและการบำบัดรักษา
4. โทษต่อประเทศไทย ทำลายเศรษฐกิจของชาติ

การป้องกันสิ่งเสพติด วิธีการป้องกันอันตรายจากสารเสพติดมีดังต่อไปนี้

1. การป้องกันตนเอง ต้องออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และพักผ่อนให้เพียงพอ เลือคบเพื่อนที่ไม่มั่วสุมสิ่งเสพติด
2. การป้องกันในครอบครัว ต้องให้ความรักความเข้าใจ และอบรมสั่งสอนให้รู้ถึงโทษของสิ่งเสพติด
3. การป้องกันในสถานศึกษา ควรให้ความรู้ซึ่งสิ่งเสพติด จัดนิทรรศการและการรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด ไปศึกษาดูงาน ณ สถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด
4. การป้องกันในชุมชน ควรจัดสถานที่ออกกำลังกาย และจัดกลุ่มแม่บ้านให้ความรู้เรื่องสิ่งเสพติด

ชนิดของยาเสพติด

ยาเสพติดสามารถแบ่งได้ตามลักษณะดังนี้

ก. แบ่งตามแหล่งที่เกิดได้

1. ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตได้มาจากพืช เช่น ฝิ่น กระบือ กัญชา
2. ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน

ข. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ได้แก่

ประเภทที่1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงไม่มีประโยชน์ทางการแพทย์ เช่น เฮโรอีน(Heroin) แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน(Methamphetamine) แอลเอสดี(LSD) เอ็กซ์ตาซี(Ecstasy) หรือ MDMA

ประเภทที่2 ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น ฝิ่น (Opium) มอร์ฟิน (Morphine) โคเคน หรือโคคาอินเมทาโดน (Methadone)

ประเภทที่3 ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีโคเคอินผสมอยู่

ประเภทที่4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 หรือ ประเภทที่ 2 เช่น อะเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) อะเซทิลคลอไรด์ (Acetylchloride) เอทิลิดีนไดอะเซเตต (Ethylidinediacetate) ไลเซอจีค อาซิก (Lysergic Acid)

ประเภทที่5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้อยู่ในประเภทที่ 1 ถึงประเภทที่ 4 เช่น พืชกัญชา พืชกระท่อม ฝิ่น (ซึ่งหมายความรวมถึงพันธุ์ฝิ่น เมล็ดฝิ่น กล้าฝิ่น พางฝิ่น ฝิ่นหีดขี้ควาย)

ค. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทได้แก่

1. ยาเสพติดประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท สารระเหย
2. ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน กระท่อม โคคาอิน
3. ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เห็ดขี้ควาย
4. ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน (อาจ กด กระตุ้น หรือหลอนประสาทร่วมกัน) เช่น กัญชา

ง. แบ่งตามองค์การอนามัยโลก

องค์การอนามัยโลกได้จัดแบ่งยาเสพติดไว้ 9 ประเภท ได้แก่

- 1.ประเภทฝิ่น หรือ มอร์ฟินรวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟิน เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอีนเพทิดีน
- 2.ประเภทบาบิทูเรท รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทัล อะโมบาร์บิทัล พาราดีไฮด์ เมโปรบาเมท ไดอาซีแพม คลอไดอาซีพอกไซด์
- 3.ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้
- 4.ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เดกซ์แอมเฟตามีน
- 5.ประเภทโคเคน เช่น โคเคน โบโคเคน
- 6.ประเภทกัญชา เช่น ใบกัญชา ยางกัญชา
- 7.ประเภทคัท เช่น ใบคัท ใบกระท่อม
- 8.ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เมสคาลิน เมล็ดมอร์นิงโกลดี ต้นตำโพง เห็ดเมาบางชนิด
- 9.ประเภทอื่นๆ เป็นพวกไม่สามารถเข้าประเภทใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด บุหรี่

➢ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย**★ฝิ่น(Opium)**

ฝิ่น เป็นสารประกอบชนิดหนึ่ง ซึ่งได้จากยางของผลฝิ่น ในเนื้อฝิ่นมีสารเคมีผสมอยู่มากมายประกอบด้วย โปรตีน เกลือแร่ ยางและกรดอินทรีย์ เป็นแอลคาลอยด์ (Alkaloid) ซึ่งเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ฝิ่นกลายเป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรงแอลคาลอยด์ ในฝิ่นแบ่งแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ออกฤทธิ์ทำให้เกิดอาการมึนเมา และเป็นยาเสพติดให้โทษโดยตรงแอลคาลอยด์ประเภทนี้ทางเภสัชวิทยา ถือว่า เป็นยาทำให้ง่วงนอนหลับ (Hypnotic) แอลคาลอยด์ที่เป็นสารเสพติดซึ่งออกฤทธิ์ตัวสำคัญที่สุดในฝิ่น คือ มอร์ฟีน (Morphine)

ประเภทที่ 2 ออกฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้อหดร่อนคลายตัว ซึ่งทางเภสัชถือว่า แอลคาลอยด์ ในฝิ่นประเภทนี้ไม่เป็นสารเสพติด แต่มีฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้อของร่างกายหดร่อนคลายตัว ซึ่งมีปาเวอร์รีน (Papaverine) เป็นตัวสำคัญ

ฝิ่นเป็นพืชล้มลุกขึ้นในที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 3,000 ฟุตขึ้นไป เป็นยาเสพติดที่เป็นต้นตอของยาเสพติดร้ายแรง เช่น มอร์ฟีน เฮโรอีนและโคเคอีน มีการลักลอบปลูกฝิ่นมากทางเหนือของประเทศไทย บริเวณแนวพรมแดนที่เรียกว่า สามเหลี่ยมทองคำ

เนื้อฝิ่นได้มาจากยางของผลฝิ่น ที่ถูกกรดจะมีสีขาว เมื่อถูกอากาศจะมีสีคล้ำลง กลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียว และระสมเรียกว่า ฝิ่นดิบ ส่วนฝิ่นที่มีการนำมาสูบเรียกว่า ฝิ่นสุก ได้มาจากการนำฝิ่นดิบไปต้มหรือเคี่ยวให้สุก

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- ฝิ่นออกฤทธิ์กดประสาท
- มีอาการเสพติดทางร่างกายและจิตใจ
- มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

จิตใจเลื่อยล้า ง่วง ซึม แก้วตาหรี่ พูดจาจวน ความคิดเชื่องช้า ไม่รู้สึกหิว ซึ่พจรเต้นช้า

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522

ศัพท์ในวงการยาเสพติด

หุม หมายถึง ฝิ่นที่คลุกยาสูบ ยาเส้น ใบพลู ใบจาก หรือกัญชาใช้ม้วนสูบด้วยกล้อง

จ๊อย หมายถึง หน่วยนับที่ใช้เรียกกับฝิ่น เช่นฝิ่น 1 จ๊อย น้ำหนักประมาณ 1.6 กิโลกรัม

★มอร์ฟีน(Morphine)

มอร์ฟีน เป็นแอลคาลอยด์(Alkaloid) ของฝิ่นที่สำคัญที่สุดซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้ฝิ่นมีฤทธิ์เดชแห่งความมึนเมา ชาวเยอรมันชื่อ SERTURNER เป็นผู้สกัดจากฝิ่นเมื่อปี ค.ศ.1803(พ.ศ.2346) ได้เป็นครั้งแรกฝิ่นชั้นดี จะมีมอร์ฟีนประมาณ 10%-16% ฝิ่นหนัก 1 ปอนด์นำมาสกัดจะได้มอร์ฟีนประมาณ 0.22 ออนซ์ หรือ 6.6 กรัม มอร์ฟีนมีลักษณะ 2 รูปคือ รูปอิสระ (Free) และรูปเกลือ (Salt) สำหรับที่มีลักษณะเป็นรูปของเกลือ ได้แก่ ซัลเฟต (Sulfate) ไฮโดรคลอไรด์ (Hydrochloride) อะซิเตท (Acetate) และทาร์เตรท (Tartrate)มอร์ฟีนรูปเกลือที่นิยมทำมากคือ Sulfate ในปัจจุบันมอร์ฟีนสามารถทำขึ้นได้โดยการสังเคราะห์ด้วยกรรมวิธีทางเคมีแล้ว

มอร์ฟีน เป็นผงสีขาวหรือเทาเกือบขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขม มีฤทธิ์สูงกว่าฝิ่น เสพติดได้ง่าย มีลักษณะเป็นเม็ดยาเป็นผง และเป็นก้อน หรือละลายหลอมบรรจุหลอดสำหรับฉีด นำเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีฉีดเป็นส่วนมากมอร์ฟีนใช้เป็นยาหลักหรือมาตรฐานของยาแก้ปวด ยาจำพวกนี้กดระบบประสาทส่วนกลาง ลดความรู้สึกเจ็บปวด ทำให้รู้สึกง่วงหลับไป และลดการทำงานของร่างกายอาการข้างเคียงอื่นๆ ก็คือ อาจทำให้คลื่นเหียนอาเจียน ท้องผูก เกิด

อาการคันบริเวณใบหน้า ตาแดงเพราะ โลหิตชนิด ม่านตาดำหัดตึบ และหายใจลำบาก

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- มอร์ฟีนออกฤทธิ์กดระบบประสาท
- มีอาการเสพติดทางร่างกายและจิตใจมีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

คลื่นเหียนอาเจียน ท้องผูก เกิดอาการคันหน้า ตาแดง ชีพ ชีพ ง่วงนอน ไม่สนใจ สิ่งแวดล้อม

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522

ประโยชน์ของมอร์ฟีนในการแพทย์

โดยที่มอร์ฟีนออกฤทธิ์กดศูนย์ประสาทสมองส่วน Cerebral Cortex ดังนั้นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญจึงสามารถนำมอร์ฟีนมาใช้ประโยชน์ในการแพทย์ได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย การใช้มอร์ฟีนก็เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยลดความเจ็บปวดลดความเจ็บปวดได้ ดังนี้

1. ช่วยยกระดับความอดทน ต่อความรู้สึกเจ็บปวดให้สูงขึ้น จึงทำให้ช่วยรับความรู้สึกด้านเจ็บปวดน้อยลง เพราะฤทธิ์มอร์ฟีนไปกดประสาทส่วนรับรู้ความรู้สึกดังนั้นถ้าความเจ็บปวดของร่างกายเป็นขนาดกลางความเจ็บปวดนั้นจะหายไปได้ แต่ถ้าความเจ็บปวดนั้นขนาดสูงเช่น ปวดเสียดแทง หรือปวดจี๊ด ฤทธิ์ของมอร์ฟีนก็จะไปกดประสาททำให้เปลี่ยนเป็นความเจ็บปวดแบบตื้อหรือปวดชาๆ ไม่รุนแรงเท่าเดิม ผู้ป่วยจึงทนต่อความเจ็บปวดได้

2. ช่วยยกระดับอารมณ์ของผู้ป่วยให้สูงขึ้น โดยปกติผู้ป่วยที่มีความเจ็บจะมีอารมณ์เศร้าหมอง และหดหู่ไม่เบิกบาน เมื่อแพทย์ให้มอร์ฟีนเข้าไปกดระบบประสาททำให้เกิดความรู้สึกมีกำลังใจลดความเจ็บปวดลงได้ เป็นเหตุทำให้เกิดความสบายอารมณ์ขึ้น

3. บ้างช่วยจัดความวิตกกังวล ห่วงใย และความหวาดกลัวให้หมดไป โดยที่ฤทธิ์ของมอร์ฟีนเข้าไปกดประสาทส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ประสาท ซิมพาเทติก ทำให้อวัยวะใน ร่างกายทำงานน้อยลง เท่ากับเป็นการพักผ่อนของร่างกาย ช่วยให้เกิดความผาสุกทางด้านจิตใจ จึงจัดความวิตกกังวลและความหวาดกลัวลงได้

★เฮโรอีน(Heroin)

เฮโรอีน เป็นยาเสพติดที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมีจากปฏิกิริยาระหว่างมอร์ฟีนกับสารเคมีบางชนิด เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) หรือ อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl chloride) หรือเอทิลิดีน ไดอะเซเตต (Ethylidene diacetate) โดยนักวิจัยชาวอังกฤษ ชื่อ C.R. Wright ได้ค้นพบวิธีการสังเคราะห์ เฮโรอีนจากมอร์ฟีนโดยใช้น้ำยาอาเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) และบริษัทผลิตยาไบเออร์ (Bayer) ได้นำมาผลิตเป็นยาออกสู่ตลาดโลก ในชื่อทางการค้า "Heroin" และนำมาใช้แทนมอร์ฟีนอย่างแพร่หลาย หลังจากที่มีการใช้เฮโรอีนในวงการแพทย์นานถึง 18 ปี จึงทราบถึงอันตรายและผลที่ทำให้เกิดการเสพติดที่โทษอย่างร้ายแรงจนปี พ.ศ. 2467 (ค.ศ.1924) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ออกกฎหมายระบุให้เฮโรอีนเป็นยาเสพติดให้โทษห้ามมิให้ผู้ใดเก็บไว้ในครอบครอง

หลังจากนั้นต่อมาอีก 35 ปี คือเมื่อ พ.ศ.2502 เฮโรอีนจึงได้แพร่ระบาดสู่ประเทศไทยจึงออกกฎหมายให้เฮโรอีนและมอร์ฟีนเป็นยาเสพติดให้โทษ

เฮโรอินออกฤทธิ์แรงกว่ามอร์ฟินประมาณ 4-8 เท่า และออกฤทธิ์แรงกว่าฝิ่น ประมาณ 30-90 เท่า โดยทั่วไป เฮโรอิน จะมีลักษณะเป็นผงสีขาว สีนวล หรือสีครีม มีรสขม ไม่มีกลิ่นและแบ่งได้เป็น 2 ประเภท เช่นเดียวกับ มอร์ฟิน ได้แก่ เฮโรอินเบส (Heroin base) ซึ่งมีคุณลักษณะเด่นคือไม่ละลายในน้ำ ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือเกลือ ของเฮโรอิน (Heroin salt) เฮโรอินไฮโดรคลอไรด์ (Heroin hydrochloride)

เฮโรอินที่แพร่ระบาดในประเทศไทยมี 2 ชนิด คือ

1. เฮโรอินผสมหรือเรียกว่าเฮโรอินเบอร์ 3 หรือไอระเหย เป็นเฮโรอินที่มีความ บริสุทธิ์ต่ำ เนื่องจากการผสมสารอื่นเข้าไปด้วย เช่นผสม สารหนู สตริกนิน ยานอนหลับ คาเฟอีน แป้ง น้ำตาล และอาจผสมสี เช่นสีม่วง สีชมพูอ่อน สีน้ำตาล อาจพบในลักษณะเป็นผง เป็นเกล็ดหรืออัดเป็นก้อนเล็ก ๆ มีวิธีการ เสพโดยสูดเอาไอสารเข้าร่างกาย จึงเรียกว่า“ไอระเหย” หรือ “แคป”

2. เฮโรอินเบอร์ 4 เป็นสารเฮโรอินไฮโดรคลอไรด์ที่มีความบริสุทธิ์สูง มีลักษณะเป็นผงละเอียด หรือเป็น คล้ายเมล็ดไขปลา หรือพบในลักษณะอัดเป็นก้อนสีเหลี่ยมผืนผ้า มักมีสีขาว หรือสีครีม ไม่มีกลิ่น มีรสขมเป็นที่รู้จัก ทั่วไปว่า“ผงขาว” มักเสพโดยนำมาละลายน้ำแล้วฉีดเข้าร่างกายหรือผสมบุหรี่สูบ

อาการผู้เสพ

1. มีอาการปวดกล้ามเนื้อกระดูก ปวดตามข้อ ปวดสันหลัง ปวดบั้นเอว ปวดหัวรุนแรง
2. มีอาการจุกแน่นในอก คล้ายใจจะขาด อ่อนเพลียอย่างหนักหมดเรี่ยวแรง มีอาการหนาว ๆ ร้อน ๆ อึดอัด ทุนทรวง นอนไม่หลับ กระสับกระส่าย บางรายมีอาการชักตาตั้งน้ำลายฟูมปาก ม่านตาดำหดเล็กลง
3. ใจคอหงุดหงิด พึงชาน มึนงง หายใจไม่ออก
4. ประสาทเสื่อมความจำเสื่อม

โทษทางร่างกาย

1. โทษต่อผิวหนังเป็นอาการที่ทำให้เส้นเลือดใต้ผิวหนังเกิดการขยายตัวเกิดเป็นตุ่มแดงเล็กๆ ขึ้นบริเวณ ผิวหนัง เกิดการขยายตัว เกิดเป็นตุ่มแดงเล็กๆ ขึ้นบริเวณ ผิวหนัง และกระตุ้นสารฮิสตามีน (Histamine) และ กระตุ้นต่อมเหงื่อด้วยอาการนี้พบเห็นได้ หลังจากเสพเฮโรอินใหม่ๆ จะมีการคันใต้ผิวหนังนอกจากนี้ ผู้เสพยาจะมี เหงื่อออกมากกว่าปกติและขนลุก

2. โทษต่อลำไส้ ทำให้ลำไส้บีบตัวน้อยลงผู้เสพยาจะมีอาการท้องผูก

3. กดศูนย์การหายใจ ทำให้หายใจช้ากว่าปกติ ถ้าใช้ในปริมาณมากจะทำให้หัวใจหยุดเต้นได้ทำลายฮอร์โมน เพศ ถ้าผู้เสพยาเป็นเพศหญิงจะทำให้ประจำเดือนมาผิดปกติ ถ้าผู้เสพยาเป็นผู้ชายจะทำให้ฮอร์โมนเพศลดลงไม่มี ความรู้สึกต้องการทางเพศ

4. ทำลายระบบภูมิคุ้มกันโรคของร่างกาย ผู้เสพยาจึงมีโอกาสติดได้ง่ายอาการที่พบเห็นได้ง่ายคือผิวหนังมี อาการติดเชื้อโรคได้ง่ายอาการที่พบเห็นภายนอกคือผิวหนังมีอาการติดเชื้อ เป็นแผลพุพอง ติดเชื้อวัณโรค ติดเชื้อ โรคตับอักเสบ นอกจากนี้ผู้เสพยาเฮโรอินจะทำให้ติดโรคเอดส์ได้ง่ายกว่าปกติเพราะผู้เสพมักใช้เข็มฉีดยาที่ไม่ได้ทำ ความสะอาด หรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกันจนทำให้เกิด HIV.

ผู้เสพยาเฮโรอินที่ติดเชื้อ HIV. ก็จะเป็นผู้แพร่ระบาด HIV. เนื่องจากการจับกลุ่มใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน หรือ บางครั้งก็มีเพศสัมพันธ์กันโดยไม่ป้องกัน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

เฮโรอีนออกฤทธิ์ที่ระบบประสาท มีอาการเสพติดทางด้านร่างกายและจิตใจ มีอาการขาดยาทางด้านร่างกายอย่างรุนแรง

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดโทษ พ.ศ. 2522

ศัพท์ในวงการยาเสพติด

โซ๊ค หมายถึง การเสพยาเฮโรอีนโดยวิธีฉีดเข้าสู่ร่างกายทางเส้นเลือดครั้งหนึ่งก่อนแล้วดูดเลือดออกมาใหม่เพื่อล้างสารเฮโรอีนที่ยังหลงเหลือในหลอดเลือดให้หมดแล้วฉีดเข้าไปอีกครั้ง

สอย หมายถึง การสูบเฮโรอีนโดยวิธีสอดใส่บุหรี่หรือใช้ปลายบุหรี่จุ่มสูบ

การบรรจุเฮโรอีน

การบรรจุเฮโรอีนเพื่อจำหน่ายนั้น มีลักษณะการบรรจุดังนี้

1. ตัว คือ เฮโรอีนบรรจุในหลอดกาแฟ หรือกระดวยปิดหัวท้ายยาว 1 นิ้ว ใน 1 ตัว มีเนื้อเฮโรอีนประมาณ 50 มิลลิกรัม

2. ฝา คือ ฝาของบีก 1 ฝา จะมีขนาดยา 1 ใน 5 ของบีก นั้นๆ เช่น ฝาเบอร์ 5 จะมีเฮโรอีนประมาณ 200 มิลลิกรัม ฝาบีกเบอร์ 3 จะมีเฮโรอีนประมาณ 100 มิลลิกรัม

3. บีก คือ เฮโรอีนที่บรรจุในหลอดใส่ยาเรียกตามขนาดของหลอดที่ใช้ เช่น บีกเบอร์ 5 ใช้หลอดเบอร์ 5 แต่ถ้าใช้บีกเบอร์ 6 เรียกบีกเบอร์ 3 เป็นครึ่งหนึ่งของบีกเบอร์ 5 คือจะมีเฮโรอีนประมาณ 500 มิลลิกรัม

4. ใส่กระบอกฉีดขนาด 5 ซีซี ขนาดของเฮโรอีนนั้นไม่ทราบแน่นอนส่วนใหญ่มักจะอยู่ระหว่าง 60-70 เปอร์เซ็นต์ ใช้ฉีดเข้าเส้นเลือดดำ กระบอกที่ใช้มักไม่สะอาด น้ำที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้น้ำประปามีส่วนน้อยที่ใช้น้ำกลั่น ถ้ามีอาการอยากยามากจะไม่คำนึงถึงความสะอาด อาจใช้น้ำคลองหรือน้ำอะไรก็ได้ ที่หาได้ในขณะนั้น

การออกฤทธิ์ของยาเสพติด

ยาเสพติดประเภทกดประสาท(Depressant) จะออกฤทธิ์กดประสาทและอวัยวะต่างๆ ของร่างกายของผู้เสพ ดังนี้

1. ออกฤทธิ์ต่อประสาทสมอง ส่วนกลาง ซีรีเบรล คอर्टেক (Cerebral Cortex) โดยจะกดศูนย์ประสาทสมอง ส่วนที่รับรู้ความรู้สึกนึกคิด ทำให้ขาดความตั้งใจ ขาดความกระตือรือร้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ทำให้เกิดอาการทางด้านจิตใจเปลี่ยนแปลงไป

2. ออกฤทธิ์ต่อประสาทสมองส่วนเมดัลลารี (Medullary Centers) ทำให้ไป กดศูนย์ประสาทสมองส่วนการหายใจ ทำให้หายใจช้าจะทำให้การเดินของหัวใจช้าลง

3. ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนต่างๆ ของร่างกายทำให้ปรากฏอาการเปลี่ยนแปลงในระบบต่างๆ ของร่างกายผู้เสพ ดังนี้

- ต่อระบบทางเดินอาหาร (Gastrointestinal tract) ทำให้กล้ามเนื้อเกี่ยวกับทางเดินอาหารทำงานสูงขึ้น เพื่อที่จะบังคับให้อุจจาระผ่านออก และถ้าแรงขับของกล้ามเนื้อทางเดินอาหารทำงานสูงขึ้น อาจจะมีการทำให้เกิดคลื่นไส้อาเจียน ท้องอืด ทำให้มีอาการคลื่นไส้ อาเจียนเกิดขึ้นได้

- ต่อบบบขับปัสสาวะ (Urinary tract) ทำให้กล้ามเนื้อหูรูดเกี่ยวกับกระเพาะปัสสาวะหดตัวต่างๆที่กล้ามเนื้อปัสสาวะยากกว่าปกติ

- ต่อบบบการไหลเวียนของโลหิต (Circulation) ทำให้เส้นเลือดในช่องท้องหดตัวทำให้การไหลเวียนของโลหิตในร่างกายไม่เป็นไปตามปกติ จะเห็นได้ว่าผู้ติดยา เสพติดประเภทนี้จะตัวเหลือง อันเนื่องมาจาก โลหิตไหลเวียนไปหล่อเลี้ยงร่างกายไม่ปกติโลหิตฝอยปลายทั่วไปขยายตัว

อาการขาดยา

จะเริ่มหลังจากได้รับยาครั้งสุดท้าย 4-10 ชั่วโมงแล้วไม่สามารถหายามาเสพได้อีกจะมีอาการกระวนกระวาย หงุดหงิด โกรธง่าย ตื่นตกใจง่าย หวานนอนบ่อย ๆ น้ำมูกน้ำตาไหล น้ำลาย และเหงื่อ ออกมาก ขนลุก กล้ามเนื้อกระตุก ตัวสั่น ม่านตาขยาย ปวดหลังและขามาก ปวดท้อง อาเจียน ท้องเดิน บางรายมีอาการรุนแรงถึงขนาดถ่ายเป็นเลือดที่ภาษาชาวบ้านเรียกว่า”ลงแดง”ผู้ติดยาจะมีความต้องการยาอย่างรุนแรงจนขาดเหตุผลที่ถูกต้องต้องการขาดยานี้จะเพิ่มขึ้นในระยะ 24 ชั่วโมงแรก และจะเกิดมากที่สุด ภายใน 48-72 ชั่วโมง และหลังจากนั้นอาการจะค่อยๆลดลง

การเลิกเสพยาโรอื่น

การเลิกเสพยาโรอื่นนั้นจะต้องทำภายใต้การควบคุมดูแลของแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเพราะการเลิกเสพยาจะทำให้เกิดอาการถอนยามีอาการตั้งแต่จาม เป็นตะคริว หนาวสั่น อาเจียน ไปจนถึงชักหมดสติและอาจถึงตายได้หากไม่ได้รับการรักษา

ปัจจุบันในหลายประเทศมีความพยายามที่จะศึกษาหาวิธีการควบคุมการถอนยา และทำให้ความทรมานนั้นลดลง ซึ่งก็ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการลดยาอย่างค่อยเป็นค่อยไปหรือการลดยาที่มีอันตรายน้อยกว่า เช่น เมธาโดน หลังจากนั้นจึงค่อยๆถอนยาเหล่านี้ไปซึ่งวิธีการรักษาแบบนี้จะช่วยให้ผู้เลิกยามีอาการถอนยาอย่างไม่รุนแรง เช่น อาจมีอาการเหมือนเป็นไข้หวัดใหญ่ เท่านั้น แต่สิ่งที่ยากที่สุดคือ ทำอย่างไรจึงจะป้องกันไม่ให้ผู้ที่เพิ่งเลิกยาหันกลับไปเสพยาอีก

ผู้ที่ต้องการเลิกเสพยาโรอื่นและยาเสพติดอื่นๆ สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและฟื้นฟูผู้มีปัญหาเกี่ยวกับ ยาเสพติด กทม. ศูนย์อาสาสมัครยาเสพติด สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดประเวศ และศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดในภาคต่างๆ

★โคเคน(Cocaine)

โคเคน หรือ โคคาอิน เป็นยาเสพติดที่สกัดได้จากใบของต้นโคคา ซึ่งเป็นต้นไม้ที่นิยมปลูกมากในประเทศแถบอเมริกาใต้ เช่น เปรู โบลิเวีย และโคลัมเบีย เป็นต้น ในใบโคคาจะมีโคเคนอยู่ประมาณ 2%โคเคนมีชื่อเรียกในกลุ่มผู้เสพยา COKE, SNOW, SPEED BALL, CRACK โคเคนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ โคเคนเบส (Cocaine base) และเกลือโคเคน เช่น โคเคนไฮโดรคลอไรด์ (Cocaine hydrochloride) และโคเคนซัลเฟต(Cocaine sulfate) โคเคนที่พบในประเทศไทย มี 2 ชนิด ได้แก่

1. โคเคนชนิดผงมีลักษณะเป็นผง ละเอียดสีขาว รส ไม่มีกลิ่น
2. โคเคนรูปผลึกเป็นก้อน (Free base, Crack)

วิธีการเสพ

1. การสูดโคเคนผงเข้าทางจมูก หรือเรียกว่า การนัตถ์
2. การละลายน้ำฉีดเข้าเส้นเลือดดำ
3. การสูดควัน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- โคเคนออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท
- มีอาการเสพติดทางร่างกายเล็กน้อยขึ้นอยู่กับวิธีการและปริมาณที่เสพ
- มีอาการทางจิตใจ
- มีอาการขาดยาทางร่างกายแต่ไม่รุนแรง

อาการผู้เสพ

หัวใจเต้นแรง ความดันโลหิตสูง กระวนกระวายตัวร้อนไม่ไช้นอนไม่หลับ มีอาการซึมเศร้า

โทษที่ได้รับ

ผงจมูกขาดเลือดทำให้เยื่อโพรงจมูกฝ่อ ขาดหรือทะลุ สมองกระตุ้นรุนแรงทำให้เกิดอาการชัก มีเลือดออกในสมองเนื้อสมองตายเป็นบางส่วน หัวใจถูกกระตุ้น อยู่เสมอ กล้ามเนื้อหัวใจเสื่อมลงทีละน้อยจนหัวใจบีบตัวไม่ไหวทำให้หัวใจล้มเหลว ผลจากการเสพเป็นระยะเวลานานทำให้เกิดโรคจิตซึมเศร้า

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

★ยาบ้า

ยาบ้า เป็นชื่อที่เรียกยาเสพติดที่มีส่วนผสมของสารเคมีประเภทแอมเฟตามีน (Amphetamine) สารประเภทนี้แพร่ระบาดอยู่ 3 รูปแบบ ด้วยกัน คือ แอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulfate) และเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ (Methamphetamine Hydrochloride) ซึ่งจากผลการตรวจพิสูจน์ยาบ้าปัจจุบัน ที่พบอยู่ในประเทศไทยมักพบว่าเกือบทั้งหมดมี เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ผสมอยู่

ยาบ้า จัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีลักษณะเป็นยาเม็ดกลมขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 6-8 มิลลิเมตร ความหนาประมาณ 3 มิลลิเมตร น้ำหนักเม็ดยาประมาณ 80-100 มิลลิเมตร มีสีต่างๆกัน เช่น สีส้ม สีน้ำตาล สีม่วง สีชมพู สีเทา สีเหลืองและสีเขียว มีสัญลักษณ์ ที่ปรากฏบนเม็ดยา เช่น พ, ม, M, PG, WY สัญลักษณ์รูปดาว, รูปพระจันทร์เสี้ยว, 99 หรืออาจเป็นลักษณะของเส้นแบ่งครึ่งเม็ด ซึ่งสัญลักษณ์เหล่านี้ อาจปรากฏบนเม็ด ยาด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านหรือทั้งสองด้านหรืออาจเป็นเม็ดเรียบทั้งสองด้านก็ได้

วิธีการเสพ

วิธีการเสพยาบ้าทำได้หลายวิธี เช่น รับประทาน หรือนำไปผสมลงใน เครื่องดื่มครึ่งละ 1/4, 1/2 หรือ 1-2 เม็ด หรือบางครั้งอาจใช้วิธีฉีดเข้าเส้น แต่ไม่ค่อยได้รับความนิยม วิธีที่นิยมมากที่สุดได้แก่ วิธีสูบ หมายถึงการใช้หลอดสูบเอาควันที่ได้จากการเผาไหม้เม็ดยาเข้าทางปากคล้ายกับการสูบบุหรี่ ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีอันตรายต่อร่างกายอย่างยิ่ง เพราะตัวยาคะออกฤทธิ์ต่อร่างกายอย่างรุนแรงและรวดเร็วกว่าวิธีเสพในรูปแบบอื่น

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท
- มีการเสพติดทางร่างกายและจิตใจไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

เมื่อเสพเข้าร่างกายในระยะแรกจะออกฤทธิ์ทำให้ร่างกายตื่นตัว หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูงใจสั่นประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาารู้สึกอ่อนเพลียมากกว่าปกติประสาทซ้าทำให้การตัดสินใจช้าและผิดพลาดเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงได้ ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้สมองเสื่อม เกิดอาการประสาทหลอน เห็นภาพลวงตา หวกระแวง คลุ้มคลั่ง เสียสติ เป็นบ้าอาจทำร้ายตนเองและผู้อื่นได้หรือในกรณีที่ได้รับยาในปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาท และระบบการหายใจ ทำให้หมดสติ และถึงแก่ความตายได้

โทษที่ได้รับ

การเสพยาบ้าก่อให้เกิดผลร้ายหลายประการดังนี้

1. ผลต่อจิตใจ เมื่อเสพยาบ้าเป็นระยะเวลานานหรือใช้เป็นจำนวนมาก จะทำให้ผู้เสพยามีความผิดปกติทางด้านจิตใจ กลายเป็นโรคจิตชนิดระแวง ส่งผลให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่นเกิดอาการหวาดกลัว ประสาทหลอน ซึ่งโรคนี้หากเกิดขึ้นแล้ว อาการจะคงอยู่ต่อไปแม้ในช่วงเวลาที่ไม่ได้เสพยาก็ตาม

2. ผลต่อระบบประสาท ในระยะแรกๆออกฤทธิ์กระตุ้นประสาททำให้ประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาประสาทจะอ่อนล้า ทำให้การตัดสินใจในเรื่องต่างๆช้า และ ผิดพลาดหากใช้ติดต่อกันนานจะทำให้สมองเสื่อม หรือกรณีที่ใช้ยาปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาท และระบบการหายใจทำให้หมดสติและถึงแก่ความตายได้

3. ผลต่อพฤติกรรม ฤทธิ์ของยาจะกระตุ้นสมองส่วนที่ควบคุมความก้าวร้าวและความกระวนกระวายใจ ดังนั้นเมื่อเสพยาบ้าบ่อยๆ จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงคือ ผู้เสพยาจะมีความก้าวร้าวเพิ่มขึ้นและหากยังใช้ต่อไปจะมีโอกาสเป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวง เกรงว่าจะมีคนมาทำร้ายตนเองจึงต้องทำร้ายผู้อื่นก่อน

ยาเสพติดทำให้เกิดความผิดปกติทางจิต

การใช้ยาบางชนิดในปริมาณเป็นเวลานานๆ โดยเฉพาะจำพวดยาบ้าอาจก่อให้เกิดอาการทางจิตคล้ายกับอาการโรคจิตเภทได้รับการศึกษาติดตามอาการของผู้เสพยา เป็นเวลา 6 ปี พบว่า 55% ของผู้ที่ใช้ยา กระตุ้นประสาท จะเกิดอาการเหมือนโรคจิตเภท แต่ส่วนใหญ่จะมีอาการดีขึ้นเมื่อหยุดใช้ยา แต่อย่างไรก็ตามยังมีกรณีของผู้ที่ใชยาหลอน ประสาท เช่น แอลเอสดี แล้วทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตขึ้นด้วยเช่นกัน

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

★ยาอี ยาเลิฟ เอ็คตาซี (Ecstasy)

ยาอี ยาเลิฟ เอ็คตาซี (Ecstasy) เป็นยาเสพติดกลุ่มเดียวกัน จะแตกต่างกันบ้างในด้านโครงสร้างทางเคมีเท่าที่พบส่วนใหญ่จะมีองค์ประกอบทางเคมี ที่สำคัญคือ 3,4 Methylenedioxy methamphetamine (MDMA), 3,4 Methylenedioxy amphetamine (MDA) และ 3,4 Methylenedioxy ethamphetamine (MDE หรือ MDEA) ลักษณะของยาอี มีทั้งแคปซูลและเป็นเม็ดสีต่างๆ แต่ที่พบในประเทศไทย ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นเม็ดกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.8-1.2 ซม.หนา 0.3-0.4 ซม. ผิวเรียบและปรากฏ สัญลักษณ์บน

เมล็ดยาเป็นรูปต่างๆ เช่น กระต่าย, ค้างคาว, นก, ดวงอาทิตย์, P.T. เสพโดยการรับประทานเป็นเม็ด จะออกฤทธิ์ภายใน 45 นาที และฤทธิ์ยาจะอยู่ในร่างกายได้นานประมาณ 6-8 ชั่วโมง

ยาอี ยาเลิฟ เอ็คตาซี เป็นยาที่แพร่ระบาดในกลุ่มวัยรุ่นที่ชอบเที่ยวกลางคืน ออกฤทธิ์ใน 2 ลักษณะ คือ ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทในระยะสั้นๆ หลังจากนั้นจะออกฤทธิ์อย่างรุนแรงฤทธิ์ของยาจะทำให้ผู้เสพรู้สึกร้อนเหงื่อออกมาก หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง การได้ยินเสียงและการมองเห็นแสงสีต่างๆ ผิดไปจากความเป็นจริง เคลิบเคลิ้มไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ อันเป็นสาเหตุพฤติกรรมเสื่อมเสียต่างๆ และจากการค้นคว้าวิจัยของแพทย์และนักวิทยาศาสตร์หลายท่านพบว่า ยาชนิดนี้มีอันตรายร้ายแรง แม้จะเสพเพียง 1-2 ครั้งก็สามารถทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ส่งผลให้ผู้เสพมีโอกาสติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่ายและยังทำลายเซลล์สมองส่วนที่ทำหน้าที่ส่งสารซีโรโทนิน(Serotonin) ซึ่งเป็นสารสำคัญที่ในการควบคุมอารมณ์ให้มีความสุข ซึ่งผลจากการทำลายดังกล่าวจะทำให้ผู้เสพเข้าสู่สภาวะของอารมณ์ที่เศร้าหมอง และ หดหู่อย่างมาก และมีแนวโน้มในการฆ่าตัวตายสูงกว่าคนปกติ

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทในระยะสั้น ๆ จากนั้นจะออกฤทธิ์หลอนประสาท มีอาการติดยาทางจิตใจ ไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

เหงื่อออกมาก หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ระบบประสาทการรับรู้ เปลี่ยนแปลงทั้งหมด (Psychedelic) ทำให้การได้ยินเสียงและการมองเห็นแสงสีต่าง ๆ ผิดไปจากความเป็นจริง เคลิบเคลิ้ม ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

โทษที่ได้รับ

การเสพยาอีทำให้เกิดผลร้ายหลายประการ ดังนี้

1. ผลต่ออารมณ์ เมื่อเริ่มเสพระยะแรกยาอีจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทให้ผู้เสพรู้สึกตื่นตัวตลอดเวลาไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมส่อทางเพศ
2. ผลต่อการรับรู้ การรับรู้จะเปลี่ยนแปลงไปจากความเป็นจริง
3. ผลต่อระบบประสาท ยาอีจะทำลายระบบประสาททำให้เซลล์สมองส่วนที่ทำหน้าที่ส่งสารซีโรโทนิน (Serotonin) ซึ่งเป็นสารสำคัญที่ในการควบคุมอารมณ์นั้นทำงานผิดปกติ กล่าวคือ เมื่อยาอีเข้าสู่สมองแล้วจะทำให้เกิดการหลั่งสาร “ซีโรโทนิน” ออกมามากเกินกว่าปกติส่งผลให้จิตใจสดชื่นเบิกบานแต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป สารดังกล่าวจะลดน้อยลงทำให้เกิดอาการซึมเศร้า หดหู่อย่างมากอาจกลายเป็นโรคจิตประเภทซึมเศร้า (Depression) และอาจเกิดสภาวะอยากฆ่าตัวตาย นอกจากนี้การที่สารซีโรโทนินลดลงยังทำให้ธรรมชาติของการนอนหลับผิดปกติ จำนวนเวลาของการหลับลดลง นอนหลับไม่สนิท จึงเกิดอาการอ่อนเพลียขาดสมาธิในการเรียนและทำงาน

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

ศัพท์ในวงการยาเสพติด

ผ่อน หมายถึง การเลิกเสพยาเสพติด โดยลดปริมาณยาและจำนวนครั้งในการเสพยาและใช้ยาอื่นชดเชยด้วย

น็อก หมายถึง เสพยาเสพติดเกินขนาดแล้วหลับหรือหมดสติ

หัดคิบ หมายถึง การถอนยาอย่างกะทันหันทำให้เกิดอาการหนาวสั่นและขนลุก ทำให้เกิดปุ่มเล็ก ๆ บนผิวหนัง (อาการขนลุก) คล้ายกับไก่ที่ถูกถอนขนฝรั่งเลยเรียกว่า “Cold Turkey” แต่ไทยเรียกว่า “หัดคิบ” หรือเป็นการเลิกยาเสพติดโดยหยุดเสพยาและไม่ใช้ยาอื่นช่วย

ยาอี...มีหลายชื่อ

1. ชื่อทั่วไป (General name) เป็นชื่อที่รู้จักกันตามโครงสร้างทางเคมี
 - MDMA (3, 4 Methylenedioxy methamphetamine)
 - MDE หรือ MDEA (Methylenedioxy ethomphetamine)
 - MDA (3, 4 Methylenedioxy amphetamine)
2. ชื่อทางการค้า (Trade name) เป็นชื่อที่ทางบริษัทผู้ผลิตตั้งขึ้น มีอยู่หลายชื่อด้วยกัน เช่น ECSTASY, E, ADAM, LOVE DOVER, XTC, Eve
3. ชื่อตามเครื่องหมายการค้า (Trade mark) หรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่บนเม็ดยา เช่น นก กระต่าย, ค้างคาว, ผีเสื้อ, ดวงอาทิตย์, หยิน – หยาง, P.T.
4. ชื่อตามอาการผู้เสพยา ยากอด ยาเลิฟ เช่น เมื่อเสพยาแล้วจะเต้นโดยโยกศีรษะตลอดเวลา เรียกว่า ยาหัวส่าย หรือเมื่อเสพยาแล้วทำให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก็เรียกเป็นภาษาแสลงว่า ยาเลิฟ (Love Drug หรือ Love Pills) ยากอด (Hug Pills)

★ยาเค

ยาเค มาจากคำว่า เคตามีน (Ketamine) เคตาวา (Ketava) หรือ เคตารา (Ketara) หมายถึง ยาที่มีอันตรายสูงที่แพทย์จะจ่ายให้กับผู้ป่วยเฉพาะเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น ยาเคถูกสังเคราะห์ขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ โดยใช้เป็นยาสลบมีชื่อเรียกในวงการแพทย์ว่า “KETAMINE HCL.” มีลักษณะเป็นผงสีขาว และเป็นน้ำบรรจุในขวดสีชา การนำไปใช้นั้นปกติแพทย์จะใช้ฉีดเข้าเส้นเลือดในอัตรา 1 ถึง 2 มิลลิกรัม ต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม โดยยาจะออกฤทธิ์ทำให้หมดสติภายใน 1 นาที หรืออาจใช้วิธีฉีดเข้ากล้ามเนื้อ แต่วิธีนี้จะใช้ปริมาณยามากกว่าการฉีดเข้าเส้นเลือดประมาณ 3 เท่า อาการหมดสติจากการใช้ยาจะเป็นอยู่ประมาณ 10 – 15 นาที เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ยาเคจึงถูกนำมาใช้ในกรณีของการผ่าตัดที่ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ หรือใช้ทำให้ผู้ป่วยสลบ ก่อนที่จะผ่านไปสู่การใช้ยาสลบชนิดอื่น

สาเหตุที่ทำให้ยาเค กลายเป็นปัญหาเพราะวัยรุ่นบางกลุ่มได้นำยาเคมาใช้เป็น สิ่งมีนเมา โดยนำมาทำให้เป็นผงด้วยกรรมวิธีผ่านความร้อนจากนั้นจึงนำมาสูดดม เพื่อให้เกิดอาการมึนเมา และมักพบว่ามีการนำยาเคมาใช้ร่วมกับยาเสพติดร้ายแรงชนิดอื่น เช่น ยาอี และโคเคน

ยาเค เป็นยาที่ออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรงเมื่อเสพยาเข้าไปจะรู้สึกเคลิบเคลิ้ม (Euphoria) รู้สึกว่าตนเองมีอำนาจพิเศษ (Mystical) มีอาการสูญเสียกระบวนการทางความคิด ความคิดสับสน การรับรู้และ

ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมทั้งภาพ แสง สี เสียง จะเปลี่ยนแปลงไป ตาลาย ร่างกายเคลื่อนไหวไม่สัมพันธ์กัน หากใช้ปริมาณมากจะเกิดการติดขัดในการหายใจ (Respiratory depression) อาการที่ไม่พึงประสงค์เหล่านั้น (Bad Trip) จะปรากฏให้เห็นคล้ายกับอาการทางจิต ซึ่งหากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะปรากฏอาการเช่นนี้บ่อย ๆ เรียกว่า Flashbacks ซึ่งท้ายที่สุดแล้วจะทำให้ผู้เสพประสบกับสภาวะโรคจิตและกลายเป็นคนวิกลจริตได้

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- ยาเค ออกฤทธิ์หลอนประสาท

อาการผู้เสพ

เคลิบเคลิ้ม มึนงง ความคิดสับสนตาลาย หูแว่ว การรับรู้และการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไป การเคลื่อนไหวของร่างกายไม่สัมพันธ์กัน

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 106 พ.ศ. 2541 ออกตามความใน พรบ. วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท พ.ศ. 2518 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 พ.ย. 2541 ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก 5 – 20 ปี ปรับตั้งแต่ 100,000 – 400,000 บาท

โทษที่ได้รับ

การนำยาเคมาใช้ในทางที่ผิดย่อก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวผู้ใช้ โดยทำให้เกิดผล ดังนี้

1. ผลต่ออารมณ์ มีความรู้สึกเคลิบเคลิ้ม มึนงง หรือที่เรียกว่า อาการ “Dissociation”
2. ผลต่อการรับรู้จะเปลี่ยนแปลงการรับรู้ทั้งหมดขณะเสพ ไม่ค่อยตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมทั้งภาพ แสง สี เสียง

3. ผลต่อร่างกายและระบบประสาท เมื่อใช้ยาเคในปริมาณมาก ๆ ไม่เพียงแต่จะทำให้เกิดอาการติดขัดในการหายใจเท่านั้น ยังทำให้เกิดอาการทางจิตประสาทหลอน หูแว่ว กลายเป็นคนวิกลจริตได้

แอลเอสดี (LSD: Lysergic acid diethylamide)

แอลเอสดีเป็นสารสกัดจากกรดไลเซอจิกที่มีในเชื้อราชนิดหนึ่งที่ชอบขึ้นในข้าวไรย์ มีลักษณะเป็นผงละลายน้ำได้อาจพบแอลเอสดีเป็นเม็ดยาแคปซูล หรือผสมในทอฟฟี่ ที่พบว่าแพร่ระบาดมากมีลักษณะเป็นแผ่นกระดาษชุบหรือเคลือบสารแอลเอสดีและปรุงแต่งเป็นชิ้นเล็ก ๆ ลักษณะเดียวกับแสดมบี้ แต่มีขนาดเล็กกว่าแสดมบี้โดยแผ่นกระดาษที่เคลือบสารแอลเอสดีนั้นจะมีสัญลักษณ์หรือรูปภาพต่าง ๆ แอลเอสดีมีความรุนแรงในการออกฤทธิ์ต่อสมองสูงคือใช้ในปริมาณแค่ 25 Microgram (25/1 ล้านส่วนของกรัม) แอลเอสดีมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น เม จิกเปเปอร์ แอสซิส แสดมบี้

วิธีการเสพ

การเสพอาจทำได้หลายวิธี เช่น การฉีด หรือการนำกระดาษที่เคลือบแอลเอสดีอยู่มาเคี้ยว หรืออมหรือวางไว้ใต้ลิ้น

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรง ไม่มีอาการเสพติดทางร่างกาย มีอาการเสพติดทางจิตใจ

อาการของผู้เสพ

เคลิบเคลิ้ม ผันเฟื่อง ความดันโลหิตสูง อ่อนหภูมิร่างกายสูงหายใจไม่สม่ำเสมอ

โทษที่ได้รับ

ฤทธิ์ของยาจะทำให้ผู้เสพเห็นภาพลวงตา หูแว่ว เพื่อฝัน คิดว่าตนเองเป็นผู้วิเศษหรือคิดว่าหาะได้อาจะมีอาการทางจิตประสาทรุนแรงมีอาการหวาดระแวง เกิดอาการกลัวภาพหลอน (Bad Trip) จึงต้องหนีจากความหวาดกลัว เช่น การขับรถหนี หรือหาะหนี หรือฆ่าตัวตายเพราะความหวาดกลัว

โทษทางกฎหมาย

เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

★กัญชา (Cannabis, Marihuana, Ganja)

กัญชา เป็นพืชล้มลุกจำพวกหญ้าขึ้นได้ง่ายในเขตร้อน ลำต้นสูงประมาณ 2 – 4 ฟุต ลักษณะใบจะแยกออกเป็นแฉกประมาณ 5 – 8 แฉก คล้ายใบมันสำปะหลัง ที่ขอบใบทุกใบจะมีรอยหยักอยู่เป็นระยะ ๆ ออกดอกเป็นช่อเล็ก ๆ ตามง่ามของกิ่งและก้าน ส่วนที่คนนำมาเสพได้แก่ ส่วนของกิ่ง ก้าน ใบและยอดกัญชาโดยนำมาตากแดดหรืออบแห้งแล้วบดหรือหั่นเป็นผงหยาบ ๆ จากนั้นจึงนำมาอัดใส่บุหรี่สูบ (แตกต่างจากบุหรี่ทั่วไปที่ใส่ยาหรือจะมีลิ้นเยียวต่างจากไส้ยาสูบที่มีสีน้ำตาล และขณะจุดสูบจะมีกลิ่นเหมือนหญ้าแห้งไหม้ไฟ) หรืออาจสูบด้วยกล้องหรือบ้องกัญชา บ้างก็ใช้เคี้ยวหรือผสมลงในอาหารรับประทาน ปัจจุบันรูปแบบของกัญชาที่พบนอกจากจะพบในลักษณะของกัญชาสด กัญชาแห้งอัดเป็นแท่งเป็นก้อนแล้วยังอาจพบในรูปของ “น้ำมันกัญชา” (Hashish Oil) ซึ่งมีลักษณะเป็นของเหลวสีน้ำตาลเข้มหรือสีดำได้จากการนำกัญชามาผ่านกระบวนการสกัดหลาย ๆ ครั้งจึงได้เป็นน้ำมันกัญชาที่มีปริมาณสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทสูงถึง 20 – 60 % หรืออาจพบในลักษณะของ “ยางกัญชา” (Hashish) เป็นยางแห้งที่ได้จากใบและยอดช่อดอกกัญชา ซึ่งโดยทั่วไปจะมีฤทธิ์แรงกว่ากัญชาสดและมีปริมาณสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทประมาณ 4 – 8 % กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษที่ออกฤทธิ์หลายอย่างต่อระบบประสาทส่วนกลาง คือทั้งกระตุ้น กด และหลอนประสาท สารออกฤทธิ์ที่อยู่ในกัญชามีหลายชนิดแต่สารที่สำคัญที่สุดที่มีฤทธิ์ต่อสมองและทำให้ร่างกาย อารมณ์และจิตใจเปลี่ยนแปลงไป คือ เตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydro cannabinol) หรือ THC ที่มีอยู่มากในส่วนช่อดอกกัญชา สาร THC นี้ ในเบื้องต้นจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพตื่นเต้น ช่างพูด และหัวเราะตลอดเวลา ต่อมาจะกดประสาททำให้ผู้เสพยามีอาการคล้ายเมาเหล้าอย่างอ่อน ๆ เชื่องซึมและง่วงนอน หากเสพยาเข้าไปปริมาณมาก ๆ จะหลอนประสาททำให้เห็นภาพลวงตา หูแว่ว ความคิดสับสน ควบคุมตัวเองไม่ได้

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์ผสมผสานทั้งกระตุ้น กดและหลอนประสาท มีอาการเสพติดทาง จิตใจ ไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

อารมณ์อ่อนไหวเปลี่ยนแปลงง่าย ความคิดเลื่อนลอยสับสน ควบคุมตัวเอง ไม่ได้ ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม ความจำเสื่อม กล้ามเนื้อสั่น หัวใจเต้นเร็ว หูแว่ว

โทษที่ได้รับ

หลายคนคิดว่า การเสพกัญชาไม่มีโทษร้ายแรงมากนัก แต่จากการศึกษาวิจัย พบว่า กัญชาเป็นสิ่งเสพติดอีกชนิดหนึ่ง ที่มีอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพมากเกินกว่าที่ คาดคิดเอาไว้ เช่น

1. ทำลายสมรรถภาพร่างกาย ผู้เสพกัญชาในปริมาณมาก ๆ เป็นระยะเวลา นาน ๆ จะทำให้ร่างกายเสื่อมโทรม จนไม่สามารถประกอบกิจการงานใดๆ ได้โดยเฉพาะงานที่ต้องใช้แรงงาน ความคิด และการตัดสินใจ รวมทั้งจะมีลักษณะ Amotivation Syndrome คือการหมดแรงจูงใจของชีวิตจะไม่คิดทำอะไรเลยอยากอยู่เฉย ๆ ไปวัน ๆ

ซึ่งมีผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตและการทำงานเป็นอย่างมาก

2. ทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย การเสพติดกัญชา มีผลร้ายคล้ายกับการติดเชื้อ HIV) กล่าวคือ กัญชาจะทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายทำเสื่อมลงหรือบกพร่อง ร่างกายจะอ่อนแอและติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่าย

3. ทำลายสมอง การเสพกัญชาแม้เพียงในระยะสั้นทำให้ผู้เสพบางรายสูญเสียความทรงจำเพราะฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้สมองและความจำเสื่อมเกิดความสับสน วิดกกังวลและหากผู้เสพเป็นผู้มีอาการของโรคจิตเภทหรือป่วยเป็นโรคซึมเศร้าจะมีความเสี่ยงที่จะเกิดอาการรุนแรงมากกว่าคนปกติทั่วไป

4. ทำให้เกิดมะเร็งปอด เนื่องจากผู้เสพจะอัดควันกัญชาเข้าไปในปอดลึกนานหลายวินาทีการสูบบุหรี่จัดได้สูบกัญชาเพียง 4 มวน ซึ่งเท่ากับสูบบุหรี่ 1 ซอง หรือ 20 มวน นั้นสามารถทำลายการทำงานของระบบทางเดินหายใจ ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งได้มากกว่าคนสูบบุหรี่ธรรมดาถึง 5 เท่า และในกัญชายังมีสารเคมีที่เป็นอันตรายสามารถให้เกิดโรคมะเร็งได้

5. ทำร้ายทารกในครรภ์ กัญชาจะทำลายโครโมโซม ฉะนั้นหญิงที่เสพกัญชาในระยะตั้งครรภ์ทารกที่เกิดมา จะพิการมีความผิดปกติทางร่างกาย เช่น ความผิดปกติของเซลล์ประสาทในสมอง ความผิดปกติของฮอร์โมนเพศ และพันธุกรรม

6. ทำลายความรู้สึกทางเพศ กัญชาจะทำให้ระดับฮอร์โมนเพศเทสโตโลนในชายลดลง ทำให้ปริมาณอสุจิน้อยลง ทั้งยังพบว่าผู้เสพกัญชามักกลายเป็นคนขาดสมรรถภาพทางเพศ

7. ทำลายสุขภาพจิต ฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้ผู้เสพมีอาการเคลื่อนไหวผิดปกติ ผันเพื่อง ความคิดสับสนและมีอาการประสาทหลอนจนควบคุมตัวเองไม่ได้ ซึ่งถ้าเสพเป็นระยะเวลานานจะทำให้มีอาการจิตเสื่อม

นอกจากผลร้ายที่มีต่อร่างกายและจิตใจของผู้เสพแล้ว การขับรด ขณะเมากัญชายังก่อให้เกิดอันตรายได้มาก เพราะฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้เสียสมาธิ ทำให้การตัดสินใจ ผิดพลาด การตอบสนองช้าลง การรับรู้ทาง สายตา บิดเบือน ความสามารถในการมองเห็นสิ่งเคลื่อนที่ค่อยลง จึงเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อผู้ขับรถยนต์หรือแม้แต่เดินบนท้องถนนก็ตาม

โทษตามกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดประเภท 5 ตามพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

โทษของกัญชา

กัญชาที่ปลูกนั้นอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ประเภทแรก ปลูกเพื่อนำเส้นใย มาทอผ้าพวกนี้จะให้สารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทเพียงเล็กน้อย ส่วนอีกพวกหนึ่ง จะให้สารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทที่รุนแรงจึงมักปลูกเพื่อใช้ใน

การเสพโดยเฉพาะ ดันกัญชามีทั้งต้นตัวผู้และตัวเมีย ซึ่งล้วนแต่มีสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทด้วยกันทั้งสองเพศแต่ส่วนใหญ่นิยมดันตัวเมียมากกว่าต้นตัวผู้เพราะต้นตัวเมียจะมีช่อดอก ช่อใบ ซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณของสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทสูงกว่าส่วนอื่น โดยเฉพาะส่วนยอดช่อดอกตัวเมีย ที่เรียกกันว่า “กะหรีกัญชา”

คำศัพท์ในวงการยาเสพติด

พี่	หมายถึง	สูบกัญชา
บ๊อง	“	อุปกรณ์สำหรับสูบกัญชา
ย่า	“	การเอากัญชามาผสมกับยาเส้นในบุหรี
โรย	“	การสูบกัญชาผสมเฮโรอีน

★บุหรี (Cigarette)

บุหรีสารต่าง ๆ หลายชนิด แต่สารที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเสพติด คือ นิโคติน เป็นสารแอลคาลอยด์ที่ไม่มีสี นิโคติน 30 มิลลิกรัม สามารถทำให้คนตายได้ บุหรีมวนหนึ่งจะมีนิโคตินอยู่ราว 15 – 20 มิลลิกรัม ก็คือจำนวนนิโคตินในบุหรี 2 มวน สามารถทำให้คนตายได้ในทันที แต่การที่สูบบุหรีติดต่อกันหลายมวนแล้วไม่ตาย ก็เพราะว่ามีนิโคตินในควันบุหรีเป็นส่วนน้อยที่เข้าสู่ร่างกายของผู้สูบ

ฤทธิ์ในทางเสพติด

บุหรีออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทไม่มีอาการเสพติดทางร่างกาย มีอาการเสพติดทางจิตใจ ไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการของผู้เสพ

ตาแห้ง ตาแดง ริมฝีปากแห้งเขียว เล็บเหลือง ฟันมีคราบดำจับ มือสั่น ลมหายใจมีกลิ่นเหม็น หลอดลมอักเสบเกิดอาการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจไอเสียงแหบ

โทษที่ได้รับ

นิโคตินจะออกฤทธิ์กระตุ้นหัวใจให้ทำงานหนัก และในขณะเดียวกันจะทำให้หลอดเลือดหดตัวอันเป็นสาเหตุของโรคหัวใจขาดเลือด ความดันโลหิตสูง โรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ ถุงลมโป่งพอง ถ้าผู้สูบบุหรีเป็นผู้หญิงมีครรภ์จะทำให้แท้งได้ง่ายหรือทารกที่คลอดออกมาจะมีน้ำหนักน้อยกว่าปกติ

บุหรีที่มีก้นกรองและไม่มีก้นกรองอย่างไหนมีอันตรายกว่ากัน

จากการศึกษาพบว่าบุหรีนั้นมีอันตรายไม่ว่าจะมีหรือไม่มีก้นกรองก็ตาม เพราะจากการวัดปริมาณสารทาร์และสารนิโคติน พบว่าบุหรีที่มีก้นกรองและไม่มีก้นกรองผู้สูบจะได้รับปริมาณสารทาร์และนิโคตินเท่ากัน แต่อาจเป็นไปได้ว่าบุหรีที่มีก้นกรองอาจกรองสารอื่นที่มีอนุภาคขนาดใหญ่ออกไปจากควันบุหรีได้บ้าง จะเห็นได้ว่าแม้แต่ในต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่จะชอบสูบบุหรีก้นกรอง ก็ยังพบว่าผู้สูบบุหรีที่มีก้นกรองนั้น ได้รับพิษภัยจากบุหรีเป็นจำนวนมากและรัฐบาลแต่ละประเทศก็รณรงค์ให้เลิกสูบบุหรี ก้นกรองอยู่ตลอดเวลา และประเทศไทยก็ได้มีการรณรงค์ และออกกฎหมายเกี่ยวกับบุหรี เพื่อต้องการให้บุคคลที่สูบบุหรี โดยเฉพาะเด็กเยาวชน

★แอลกอฮอล์

แอลกอฮอล์ เป็นของเหลวไม่มีสี แอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มมีนเมา คือ เอทิลแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มมีนเมานชนิดต่าง ๆ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้ บรั่นดี จะมีปริมาณเอทิลแอลกอฮอล์ต่างกัน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์กดประสาท มีการเสพติดทั้งทางร่างกายและจิตใจ

อาการผู้เสพ

ถ้าดื่มมาก ๆ จะกดกระเพาะอาหารเกิดเป็นแผลในกระเพาะอาหาร ความรู้สึกนึกคิดผิดไป ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่สามารถยับยั้งตนเองจึงอาจแสดงอาการบางอย่างออกมาเช่น คลื่นไส้ ท้องเสีย วิงเวียน หมดสติ นอกจากนั้นยังมีอาการหน้าแดง ตัวแดง ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นแรง ปัสสาวะบ่อย ถ้าดื่มมากขึ้นอีกจะทำให้การรับรส กลิ่น เสียง และสัมผัสลดลง คนที่เสพติดแอลกอฮอล์หรือคนที่ป่วยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังจะมีใบหน้าบวมๆ ตาแดง หน้าแดง ผิวหนังคล้ำ มือสั่น ลมหายใจมีกลิ่นแอลกอฮอล์

โทษที่ได้รับ

ถ้าดื่มเป็นระยะเวลานาน ๆ จะทำให้เกิดโรคพิษสุราเรื้อรัง ทำลายตับและสมอง สติปัญญาเสื่อม ควบคุมตัวเองไม่ได้ จิตใจผิดปกติกลิ้งๆ นอนหลับไม่สนิท เป็นตะคริว ปลายมือปลายเท้าชากระเพาะอาหารอักเสบ เบื่ออาหาร ร่างกายซูบผอมและอาจเกิดโรคตับแข็ง ถ้าเสพติดมากและไม่ได้เสพยาจะมีอาการกระวนกระวาย นอนไม่หลับ เหงื่อออกมาก คลื่นไส้ อาเจียน หัวใจเต้นเร็ว อารมณ์ฉุนเฉียว อาจมีอาการชัก ประสาทหลอนเป็นโรคจิตและถ้าดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับยาที่กดประสาท เช่น ยานอนหลับ ยาแก้ปวดประสาท จะเสริมฤทธิ์กันทำให้มีอันตรายมากขึ้นได้ ทางช่วยเหลือผู้เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง

การขอความช่วยเหลือ ติดต่อขอคำแนะนำได้ที่ศูนย์ Hotline หรือขอรับการบำบัดได้ที่แผนกจิตเวช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถนนราชวิถี

การรักษาด้วยยา

แพทย์อาจสั่งยาไดซัลไฟิราม (Disulfiram) หรือยาแอนตาบิวส์ (Antabuse) ให้กินเป็นประจำทุกวันซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการคลื่นไส้ หน้าแดงและอาการไม่พึงประสงค์หลายอย่างเมื่อดื่มสุราเข้าไป วิธีนี้มักใช้ได้ผลกับผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะเลิกสุราโดยเด็ดขาด

จิตบำบัด

คนที่ติดสุรานอกจากจะเอาชนะอาการทางกายแล้วยังต้องต่อสู้กับปัญหาทางจิตใจด้วย ผู้ป่วยอาจต้องไปพบนักจิตบำบัดเพื่อขอความช่วยเหลือเฉพาะกรณีต่อไป

การเข้ารักษาในโรงพยาบาล

ผู้ที่ติดสุราอย่างรุนแรงอาจจำเป็นต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลเพื่อบำบัดอาการที่เกิดขึ้นจากการเลิกสุรา และฟื้นฟูสุขภาพในระยะยาว ระยะเวลาที่ใช้ในการรักษาตัวอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความจำเป็นของผู้ป่วยแต่ละราย หลังจากออกจากโรงพยาบาลแล้ว ผู้ป่วยมักจะได้รับการนัดหมายจากแพทย์ให้มาตรวจที่โรงพยาบาลอีกเพื่อติดตามอาการอย่างต่อเนื่องไปสักระยะหนึ่ง

➤สมอง...คิดยาเสพติดได้อย่างไร

การคิดยาเสพติดเป็นกระบวนการต่อเนื่องเกิดขึ้นทีละน้อยจากการใช้ยาเสพติดเป็นครั้งคราว สู่การใช้ถี่ขึ้นจนต้องใช้ทุกวัน ๆ หลายครั้ง สมองคนเราจะมี 2 ส่วนคือ

1. สมองส่วนนอก (Cerebral Cortex) เป็นสมองส่วนที่ทำหน้าที่ในการคิด
2. สมองส่วนที่อยู่ชั้นใน (Limbic System) เป็นสมองส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการต่าง ๆ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นสมองในส่วนที่ทำให้เกิดความอยากผู้ที่เสพยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีน ฤทธิ์ของมันจะเข้าไปกระตุ้นปลายประสาทในสมองที่อยู่ชั้นใน ให้ส่งสารเคมีออกมาชนิดหนึ่ง ทำให้เกิดความรู้สึกสบาย แต่ในขณะเดียวกันเมื่อใช้ยาบ่อยครั้งเข้า จะทำให้สมองส่วนนอกซึ่งทำหน้าที่ในการคิดถูกทำลายลง การใช้ความคิดที่มีเหตุผลจะเสียไป ทำให้ผู้ที่เสยาบ้ามักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีอารมณ์ก้าวร้าว หงุดหงิดง่าย ไม่สามารถควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองได้ จึงทำให้มีการใช้ยาเสพติดบ่อยขึ้น จนทำให้มีอากรทางจิตและกลายเป็นผู้ป่วยโรคจิตเต็มขั้นในที่สุด

➤สาเหตุของการติดยาเสพติด

ภายหลังจากที่มีการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลง วันที่ 1 กรกฎาคม 2501 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อ 1 กรกฎาคม 2502 ห้ามประชาชนทั่วประเทศไทยสูบฝิ่นเพียงชนิดเดียวและก่อนที่ประกาศคณะปฏิวัติจะมีผลบังคับ ได้อนุญาตให้ผู้เสพติดฝิ่นมาขอจดทะเบียนเพื่อผ่อนผันให้เสพต่อไปได้อีก 6 เดือน ปรากฏว่ามีผู้มาลงทะเบียนแสดงการติดฝิ่นทั่วประเทศ 70,985 คน แต่ก็ยังมีผู้แอบเสพโดยไม่มาลงทะเบียน ซึ่งคงมีจำนวนอีกไม่มาก เมื่อเหตุการณ์ล่วงเลยมาจนถึงปัจจุบัน ยาเสพติดนับได้ว่าเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างร้ายแรง ทั้งจำนวนผู้ติดยาเสพติดก็มากขึ้นนับกว่าล้านคน ซึ่งยาเสพติดที่เป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้ก็กลับมีเพิ่มขึ้นอีกหลายชนิด มิได้มีแต่ฝิ่นเพียงอย่างเดียวเหมือนเช่นสมัยก่อน จึงได้มีการศึกษาค้นคว้าว่าเพราะสาเหตุใดที่ทำให้ผู้คนโดยเฉพาะ เยาวชนไปเสพยาเสพติดทั้ง ๆ ที่สมัยที่มีการเสพติดฝิ่นเพียงอย่างเดียว ปรากฏชัดว่าผู้ติดฝิ่นมีอายุดำสุด 40 ปี แต่ปัจจุบันผู้ติดยาเสพติดหรือสิ่งเสพติดกลับมีอายุลดลงอย่างน่าวิตก คือต่ำที่สุด 7 ปี และสูงสุดกลายเป็น 40 ปี และช่วงที่เป็นปัญหาที่น่าห่วงใยเพราะทรัพยากรอันมีค่าของประเทศกำลังอยู่ในอันตรายจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันชี้แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด

สาเหตุที่ทำให้เยาวชน ตลอดจนผู้คนวัยอื่น ๆ หันไปเสพยาเสพติดที่หลายประการที่สำคัญ ดังนี้

1. สาเหตุจากการถูกชักชวน เยาวชนส่วนใหญ่มีสัญชาตญาณต้องการอยู่ร่วมกัน ต้องการได้รับการยกย่อง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ ฉะนั้นถ้าเพื่อนฝูงชักชวนให้ลองย้อมซัดไม่ได้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นเข้ากับเพื่อนไม่ได้ จึงทำให้เยาวชนต้องยอมใช้ยาเสพติดตามการชักชวนของเพื่อน ซึ่งมีหลักฐานสนับสนุนที่แน่ชัด โดยผลจากการศึกษาวิจัยของทางราชการ พบว่า เยาวชนติดยาเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักจูงมีถึง 77 % ประกอบกับเยาวชนวัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากลองจึงง่ายต่อการชักชวนมากขึ้น

2. สาเหตุจากความกดดันในครอบครัว มีส่วนผลักดันให้สมาชิกในครอบครัวหันไปใช้ยาเสพติดได้ ซึ่งความกดดันในครอบครัวมีแตกต่างกันไป เช่น

- 2.1 พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวันลูกเกิดความรำคาญใจที่เห็นสภาพเช่นนั้น ทำให้เบื่อบ้าน จึงทำให้ใช้เวลาว่างที่มีไปคบเพื่อนนอกบ้านจนกว่าจะถึงเวลาอนิจกลับบ้านและในที่สุดก็หันไปสูยาเสพติด

2.2 พ่อแม่หย่าร้าง ต่างคนต่างมีภรรยาหรือสามีใหม่ทำให้ขาดความสนใจในลูกเท่าที่ควร เด็กในวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความกดดันสูง ประกอบกับความน้อยใจว่าพ่อแม่ไม่รัก รู้สึกว่าเหว่ จึงได้หนีไปใช้ยาเสพติด

2.3 พ่อแม่ที่ไม่เข้าใจลูกเยาวชนที่หนีไปใช้ยาเสพติดคิดว่ามีเฉพาะเยาวชนที่ยากจนหรืออยู่ในสถานกำพร้า ฯลฯ เยาวชนที่มีพ่อแม่ร่ำรวย ก็มีโอกาสดิตยาเสพติดได้ เพราะความที่พ่อแม่ไม่เข้าใจลูก คิดว่าหากต้องการอะไรพ่อแม่ก็หาให้ได้โดยใช้เงิน แต่ความเด็กหรือเยาวชนก็มีจิตใจอยากร่วมกันรับรู้กิจกรรมของครอบครัว ต้องการให้พ่อแม่ยกย่องเมื่อทำกิจกรรมดี เช่น สอบได้เป็นที่ 1 หรือได้รับคำชมเมื่อช่วยเหลือผู้อื่น ย่อมต้องอยากเล่าให้พ่อแม่ฟังในเรื่องราวต่าง ๆ แต่ปรากฏว่าเมื่อกลับมาถึงบ้านพ่อแม่มี ภารกิจมากไม่มีเวลาให้ลูก หรือทำความดีก็ไม่เคยรู้เมื่อเป็นเช่นนี้บ่อย ๆ เด็กก็เสียใจ ในที่สุดก็กลายเป็นคนเงียบขรึม ว่าเหว่และหนีไปใช้ยาเสพติดได้

2.4 พ่อแม่ที่แสดงออกในการรักลูกไม่เท่ากัน การเอาใจใส่ที่แสดงออกต่อลูกทุกคนควรเหมือนกันและพ่อแม่ที่ลูกหลายคนไม่ควรตั้งความหวังสูงนัก อยากให้ลูกเรียนเก่ง สอบได้ที่ 1 ทุกคนต้องการเช่นนี้ แต่ควรยอมรับสภาพความเป็นจริงว่าการเรียนเก่งนั้นขึ้นอยู่กับหลาย ๆ ประการ เช่น สติปัญญา ความเอาใจใส่ของตัวเอง ฉะนั้นเมื่อมีลูก 2 – 3 คนอาจจะบางคนเรียนเก่ง ลูกที่เรียนไม่เก่งก็ไม่ควรได้รับการตำหนิจากพ่อแม่ เพราะสติปัญญาคนเราไม่เท่ากัน มีพ่อแม่บางคนพยายามชมเชยยกย่อง ลูกคนเรียนเก่งให้ลูกที่เรียนไม่เก่งฟังเสมอ ๆ

3. สาเหตุความจำเป็นในอาชีพบางอย่าง เช่น ผู้ทำงานกลางคืน นักดนตรี คนขับรถเมล์ คนขับรถบรรทุก ผู้ทำงานในสถานประกอบการ ผู้มีอาชีพเหล่านี้ใช้ยาเสพติด โดยหวังผลให้สามารถประกอบกิจการงานได้ เช่น บางคนใช้เพราะฤทธิ์ยาช่วยไม่ให้ง่วง บางคนใช้เพื่อย้อมใจให้เกิดความกล้า

4. สาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจ คือ การไม่มีงานทำ หรือมีรายได้ไม่พอรายจ่าย รวมทั้งใช้จ่ายเกินตัวแม้จะทราบว่ายานาเสพติดผิดกฎหมาย แต่เพื่อความอยู่รอดของตนเองจึงยอมไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด แต่การอยู่ใกล้ชิดบ่อย ๆ ในที่สุดก็เป็นผู้ส่งยาและดิตยา บางคนแม้จะมีพอกินพอใช้ ก็อยากกรวยทางลัดก็เป็นทางไปสู่วาเสพติดได้

5. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม มีผู้ดิตยาเสพติดจำนวนไม่น้อย มีความตั้งใจเลิกเสพยา โดยเข้ารับการบำบัดรักษาจากทางภาครัฐและเอกชน แต่เมื่อหายแล้วปรากฏว่าสังคม ไม่ยอมรับ เช่น ครอบครัว ตนเองยังแสดงท่าทางถูกเหยียดหยามรังเกียจ หรือไปสมัครงาน ก็ถูกปฏิเสธ เนื่องจากมีประวัติดิตยาเสพติด คนเหล่านี้จำเป็นต้องมีชีวิตรอดอยู่รอด ดังนั้น เมื่อสังคมไม่ยอมรับจึงหันกลับไปอยู่ในสังคมยาเสพติดเหมือนเดิม

6. ขาดความรู้เรื่องยาและยาเสพติด คนบางคนทดลองใช้ยาเสพติดเพราะไม่รู้จักและไม่มีความรู้เรื่องยาเสพติด บางคนอาจเคยได้ยิน โฆษณียาของยาเสพติด แต่ไม่รู้จักชื่อต่างๆ ที่ใช้เรียกอาจถูกหลอกให้ทดลองใช้และเกิดเสพติดขึ้นได้ เช่นคนส่วนใหญ่รู้ว่าเฮโรอีนเป็นยาเสพติดไม่อยากจะลอง แต่หลายคนไม่รู้ว่ผงขาวคือเฮโรอีน เมื่อเพื่อน ชักชวนให้ลองผงขาวแล้วจะเที่ยวผู้หญิงสนุก จึงลองเสพยาโดยไม่รู้ว่าเฮโรอีน นอกจากนี้ ถ้าเรามีความรู้เรื่องการใช้ยาบ้างจะไม่ใช้ยาที่ไม่มีฉลาก

สาเหตุใหญ่ ๆ ที่กล่าวมาแล้ว คนที่จิตใจอ่อนแอ อ่อนไหวง่ายก็ดิตง่าย ดัง ตัวอย่างข้างต้นสาเหตุที่ทำให้บุคคลหนึ่งไปดิตยาเสพติดอาจมิใช่สาเหตุเดียวแต่อาจเกิดได้จากสาเหตุเดียวแต่อาจเกิดได้หลาย ๆ สาเหตุ

➤วิธีสังเกตผู้ติดยาเสพติดหรือสารเสพติด

ผู้ที่ติดยาเสพติดย่อมรู้ตัวเองดีกว่าติดอะไรและสิ่งนั้นผิดกฎหมายหรือไม่ เช่น ติดเหล้าหรือบุหรี่ซึ่งไม่ผิดกฎหมาย บุคคล ผู้เสพติดก็จะไม่กังวลใจมาก บางรายกับเห็นเป็นของโก้ แต่ถ้าติดสิ่งเสพติดที่ผิดกฎหมายผู้เสพติดจะเกิดความเครียด เพราะต้องปิดบังในการเสพ ฉะนั้นผู้เสพติดจะมีสีหน้าแสดงถึงความไม่สบายใจคล้าย ๆ ทำผิดแล้วกลัวถูกจับได้ การสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย โดยสังเกตจากสิ่งต่อไปนี้

- สุขภาพทั่วไปทรุดโทรมเพราะฤทธิ์ของยาอาจทำให้ไม่หิวหรือเบื่ออาหาร ร่างกายผอมซีด น้ำหนักลด ทำงานหนักไม่ไหว บุคคลที่ติดยาเสพติดจะมีโรคแทรกต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น โรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ดับแฉะ โรคทางเดินหายใจ (อาทิ ปอดบวม วัณโรค) โรคผิวหนัง (อาทิมีแผลทั้งตัว)

- ริมฝีปากเขียวคล้ำ และแห้งแบบคนสูบบุหรี่จัด

- ร่างกายสกปรกมีกลิ่นตัวแรง เพราะไม่ชอบอาบน้ำ นิ้วมือมีคราบเหลือง ๆ สกปรก

- ชอบแต่งตัวด้วยการสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวเพื่อปิดรอยเข็มฉีดยาหรือแผลเป็นที่เกิดขึ้นมักนิยมใส่แว่นตาหรือสีเข้มเพื่อปิดบังม่านตาหรือรอยขยาย

2. การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและพฤติกรรม

- ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่น คนทำงานก็ขาดงาน นักเรียนก็ขาดเรียน

- ขาดความมั่นใจในตัวเอง จิตใจอ่อนแอ

- อารมณ์หงุดหงิด จุนเจียว ไม่มีเหตุผล พุดจาก้าวร้าว แม้แต่กับบิดามารดา ชอบสั่น โดยหลบหน้าเพื่อนฝูง

- มั่วสุมกับคนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติด

- สูบบุหรี่จัด

- มีอุปกรณ์เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น ด้วยา อุปกรณ์การฉีดยา หรือการสูดดมในตัว

- หน้าตาซีดเซียว

- ใช้เงินเปลืองผิดปกติ

- สิ่งของในบ้านหายบ่อย

3. การแสดงออกการอยากยาเสพติด

เป็นที่ทราบแล้วว่ายาเสพติดทุกชนิดเมื่อเสพแล้ว ก็ออกฤทธิ์ชั่วระยะเวลาหนึ่ง พอหมดฤทธิ์ก็ทำให้ผู้ติดยาอยากเสพยาอีกสังเกตอาการอยากยาที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นกับชนิดของด้วยา เช่น

- จาม น้ำมูกไหล น้ำตาไหลคล้ายคนเป็นหวัด

- คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ

- ท้องเดิน บางคนอยากมาก ถึงอุจจาระเป็นเลือด เรียกว่าลงแดง

- ตัวสั่นกระตุก อาจถึงชัก

- นอนไม่หลับ ทุรนทุราย ม่านตาขยาย

4. อาศัยเทคนิคทางการแพทย์

เมื่อลองสังเกตทั้ง 3 วิธีแล้วยังไม่มั่นใจก็ใช้เทคนิคทางการแพทย์เป็นเครื่องมือช่วยการสังเกตได้ดังนี้

2.1 เก็บปัสสาวะบุคคลที่สงสัยว่าติดยาเสพติดส่งตรวจ โดยวิธีหาสารที่ถูกซึ่งอาศัยเทคนิคเฉพาะในการตรวจก็สามารถบอกได้ว่าสารที่ออกมาในปัสสาวะเป็นสารเสพติดชนิดใด

2.2 ให้ยาบางชนิดที่ล้างฤทธิ์ยาเสพติด (Antidote) ให้แก่บุคคลที่สงสัยว่าติดสิ่งเสพติด เช่น ให้นาลอร์ฟิน (Nalorphine) ให้แก่บุคคลที่สงสัยว่าติดยาเสพติด เช่น ให้นาลอร์ฟิน (Nalorphine) แก่บุคคลที่ติดเฮโรอีนกินซึ่งบุคคลนั้นแสดงอาการอยากยาตามข้อ 3 ทั้งนี้เพราะนาลอร์ฟิน สามารถทำลายฤทธิ์เฮโรอีน ผลกระทบของการติดยาเสพติดหรือสารเสพติด

1. ต่อผู้เสพเอง ผู้ใดติดยาเสพติดผู้นั้นก็จะได้รับพิษภัยของยาเสพติด ซึ่งทำลายผู้ติดยาทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนี้

- ทำให้สุขภาพทรุดโทรม มีโรคแทรกต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น ดับแฉ่ง วัณโรค โรคผิวหนัง
- เสี่ยงเศรษฐกิจของตน โดยต้องเสียเงินเพื่อหายาเสพติดมาเสพให้ได้
- บุคลิกภาพไม่ดี มีพฤติกรรม ที่เปลี่ยนไปทางที่ไม่มีและอาจประสบอุบัติเหตุได้ง่าย
- มีโทษตามกฎหมาย

2. ต่อครอบครัว

- ความรับผิดชอบต่อครอบครัวหรือญาติพี่น้องหมดไป ครอบครัว หมดความสุข และเป็นภาระต่อบุคคลในครอบครัว รวมทั้งทั้งภาระหนักให้ครอบครัวหากต้องพิการหรือเสียชีวิต

- ทำความเดือดร้อนให้ครอบครัว และความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัว

3. ต่อสังคมหรือชุมชน

- เป็นที่รังเกียจของสังคมหรือชุมชน ไม่มีใครอยากคบด้วย เข้าสังคมไม่ได้

- เป็นอาชญากร เพราะผู้ติดยาต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะให้ได้ยาเสพติดซึ่ง ช่วงแรก ๆ อาจจะขโมยเพื่อน แต่ต่อมาเพื่อนไม่ให้ขโมย เพราะขโมยแล้วไม่ใช่ ในที่สุดก็ต้อง ลักขโมยของผู้อื่นไป ขายหรือวิ่งราวชาวบ้าน ในที่สุดอาจถึงขั้นจี้ทรัพย์ ซึ่งพบว่า อาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ บ่อย ๆ

4. ต่อประเทศชาติ

4.1 ทำลายเศรษฐกิจของชาติ เพราะผู้ติดยาเสพติดคนหนึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 50 บาท ต่อวัน ถ้า 5 แสนคนจะประมาณ 25 ล้านบาทต่อวัน หรือ 750 ล้านบาทต่อ 1 เดือน หรือ 9 พันล้านบาทต่อปี ซึ่งเงินจำนวนนี้สามารถนำไปพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย แต่ต้องกับมาเสียในกิจการเช่นนี้ไปอย่างน่าเสียดาย

4.2 บ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ ผู้ติดยาเสพติดจะมีสุขภาพสุขภาพเสื่อมโทรมทั้งร่างกายและจิตใจ ตามฤทธิ์ของยาและมีความคิดคำนึงเพียงต้องมียาเสพติดให้ได้เมื่อเวลาอยาก ฉะนั้นถ้าประเทศใดมีเยาวชนซึ่งเป็นพลังของชาติในอนาคต ติดยาเสพติดมากก็เป็นบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศมากซึ่งต้องระมัดระวังผู้ที่ไม่หวังดีต่อชาติ จะใช้ยาเสพติดเป็นเครื่องมือ เพื่อทำลายความมั่นคงของชาติ

นโยบายด้านยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ในฐานะหน่วยงานประสานนโยบาย แผน งบประมาณ และการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ได้จัดทำรายงานฉบับนี้ขึ้น เพื่อประมวลผลการดำเนินงาน ของหน่วยบูรณาการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย 5 มาตรการ คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศ การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษายาเสพติด และการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ รายงานฉบับนี้เป็นการรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ประกอบด้วยเนื้อหา 6 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ความเชื่อมโยงของแผนแต่ละระดับ

ส่วนที่ 2 นโยบายของรัฐบาล

ส่วนที่ 3 สรุปแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565

ส่วนที่ 4 สถานการณ์ยาเสพติด

ส่วนที่ 5 การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย และ

ส่วนที่ 6 ผลการดำเนินงานรายมาตรการ

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
ประกอบด้วยเนื้อหา 6 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ความเชื่อมโยงของแผนแต่ละระดับ แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 ประกาศใช้ ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2564 ซึ่งเป็นแผนขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดรองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด สอดคล้องเชื่อมโยงกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 - 2565 แผนปฏิบัติการด้านอื่น ๆ นโยบายสำคัญของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 นโยบายของรัฐบาล ซึ่งแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2562 มีนโยบายเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วน กล่าวคือ นโยบายหลักด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยภายในประเทศ ประกอบด้วยแนวทางที่ 2.4 สร้างความสงบ และความปลอดภัยตั้งแต่ระดับ ชุมชน และแนวทางที่ 2.5 แก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังทั้งระบบ และนโยบายเร่งด่วนการแก้ไขปัญหายาเสพติด และสร้างความสงบสุขในพื้นที่ภาคใต้

ส่วนที่ 3 สรุปแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นกรอบการดำเนินงาน สำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย 5 มาตรการหลัก คือ มาตรการ ความร่วมมือระหว่างประเทศ มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย มาตรการการป้องกันยาเสพติด มาตรการ การบำบัดรักษายาเสพติด และมาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

ส่วนที่ 4 สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้ม ด้วยภูมิรัฐศาสตร์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม อย่างต่อเนื่องของประเทศไทย ทำให้เครือข่ายการค้ายาเสพติดลักลอบนำเข้ายาเสพติด (ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน คีตามีน และ กัญชา) มาแพร่กระจายในประเทศไทยส่วนหนึ่งและใช้ไทยเป็นเส้นทางผ่านของยาเสพติด เพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สาม สภาพ เศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไปส่งผลต่อการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศและมีแนวโน้มเพิ่มอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการขายตัวของเครือข่ายสังคมออนไลน์กลายเป็นช่องทางสำคัญในการติดต่อซื้อขายยาเสพติดและการใช้บริการ รับส่งพัสดุภัณฑ์และขนส่งสินค้าที่มีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด 2019 (COVID-19) ทำให้การค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วและยากต่อการตรวจสอบ ของเจ้าหน้าที่ทั้งนี้ แนวโน้มปัญหาการขายตัวของยาเสพติดสังเคราะห์ อาจทำให้ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับสถานการณ์ค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดต่อไป

ส่วนที่ 5 การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย ปัญหาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันเพื่อให้ปัญหา หดไป โดยมีประมวลกฎหมายยาเสพติดเป็นกรอบการแก้ปัญหาเสพติด ดำเนินการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ จัดให้มีกลไก ในการให้คำปรึกษาดูตามและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระบเปลี่ยนผ่านการใช้กฎหมาย พร้อมทั้งได้มีการกำกับติดตาม ผลการขับเคลื่อนงานและผลการดำเนินการบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง จนส่งผลให้กลุ่ม เจ้าหน้าที่ประสานงานยาเสพติดและอาชญากรรมต่างประเทศ หรือ FANC ได้มอบใบประกาศเชิดชูเกียรติ (Certificate) ให้แก่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เนื่องจากเล็งเห็นความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติด แนวใหม่ที่สอดคล้องกับแนวทางของสหประชาชาติ (United Nations : UN) และนำมาตรการการยึดทรัพย์สิน ขยายผลตัด วงจรทางการเงินของกลุ่มการค้ายาเสพติด และทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดทุกระดับ

ส่วนที่ 1 ความเชื่อมโยงของแผนแต่ละระดับ

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 เป็นแผนขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดรองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยนำแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวทางใหม่ที่เป็นผลสืบเนื่อง จากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลก.ศ. 2016(UNGASS 2016)ซึ่งมีการทบทวน นโยบายควบคุมยาเสพติด การให้ความสำคัญกับด้านสาธารณสุข การจัดให้มีนโยบายทางเลือก และการลงโทษ ที่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด มาปรับใช้กับการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย การดำเนินการ ตามกรอบดังกล่าวสอดคล้องเชื่อมโยงกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านกระบวนการยุติธรรม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 - 2565 แผนปฏิบัติการด้านอื่น ๆ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 เป็นแผนระดับ 3 ตามนัยยะ ของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 โดยมีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ดังนี้

๑. แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ ประเด็นยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 256๕ เป็นกรอบการแก้ไขปัญหาเสพติด ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติคือ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ และมีตัวชี้วัด คือ ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ โดยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง มุ่งแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน เพื่อให้ปัญหาเดิมที่มีอยู่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง จนยุติลง หรือไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ รวมทั้งให้การบริหาร และการพัฒนาบ้านเมืองเดินไปด้วยอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2. แผนระดับที่ 2 แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 2 ดังนี้

2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เป้าหมาย ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง จากกรอบแนวคิด “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดเป้าหมายสำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข โดยบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยได้อย่างแท้จริง แก้ไขปัญหาเดิมและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น รวมทั้งพัฒนา ศักยภาพของหน่วยงานด้านความมั่นคง บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนา ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของประเทศให้เอื้ออำนวยต่อการด าเนินการ ของ ยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ในการจะขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด การป้องกันและ ปราบปราม ยาเสพติดถือเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ซึ่งจะเป็นส่วน สนับสนุน เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง นั่นคือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข แผนย่อย การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงส่วนการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และการ พัฒนาประเทศ แนวทางการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ายาเสพติด ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและ พัฒนาประเทศ ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบันดีขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 50 ภายในปี พ.ศ. 2565 การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 ใช้แนวคิดการแก้ไขปัญหาเสพติด ตามแผน ย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง กล่าวคือ มุ่งยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ตั้งแต่ต้นทาง - กลางทาง - ปลายทาง ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ

(๑) พื้นที่แหล่งผลิต ภายนอกประเทศใช้การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อกดดันและยุติบทบาท แหล่งผลิตภายนอกประเทศ ด้วยการอาศัยงานข่าว การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร และการพัฒนาพื้นที่และชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน ตามแนวชายแดน รวมไปถึงการสกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์อุปกรณ์การผลิต และนัก เคมีไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต

(๒) การสกัดกั้นการนำเข้าส่งออกยาเสพติดทั้งทางบกทางเรือและทางอากาศโดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ สนับสนุนการสกัดกั้นตาม จุดตรวจ/จุดสกัด ของเส้นทางคมนาคมและพื้นที่ตอนใน

(๓) การปราบปรามกลุ่มการค้า ยาเสพติดโดยมุ่งเน้นการทลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด ผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่รัฐที่ปล่อยปละละเลยทุจริต หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดผ่านทางการบูรณาการด้านการข่าว การสืบสวนทางเทคโนโลยีการสืบสวนทางการเงินและสกุลเงินดิจิทัล รวมไปถึงการปราบปรามยาเสพติดในแหล่งพักเก็บยาเสพติดภายในประเทศ

(๔) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาทางเลือกเพื่อพัฒนาพื้นที่และประชาชนตามแนวชายแดนและพื้นที่พิเศษที่มีปัญหายาเสพติดด้วยการสลายโครงสร้างปัญหาและบูรณาการ การแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้องเนื่องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดอันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในพื้นที่ ตามแนวพระราชดำริหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึงพัฒนา” และศาสตร์พระราชาซึ่งเป็นกรอบการแก้ไขปัญหายาเสพติดและลดปัญหาเชิงโครงสร้างหรือปัญหาที่เกี่ยวข้อง กับยาเสพติดและสร้างอาสาป้องกันการใช้ยาในทางที่ผิดในหมู่บ้านตามแนวชายแดน

(๕) การป้องกันยาเสพติด ในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรมโดยการปลูกฝังค่านิยมและองค์ความรู้ที่เหมาะสมอันจะส่งผล ต่อความคิดและโน้มน้าวให้เกิดความเห็นที่คล้อยตามอย่างถูกต้อง

(๖) การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยการเสริมสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เช่น ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

(๗) การดูแลผู้ใช้ผู้เสพยาเสพติดให้เข้าถึงการบำบัดรักษาและการลดอันตรายหรือผลกระทบ จากยาเสพติดโดยการคัดกรองประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษา ที่เหมาะสมมีมาตรฐานพร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติตลอดจนการมีส่วนร่วม ของชุมชน และภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชนได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม

2.2 แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านกระบวนการยุติธรรม เป้าหมาย การอำนวยความสะดวกยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างโปร่งใส แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลา ที่กำหนด และเข้าถึงง่ายโดยเสมอภาค ตัวชี้วัด อัตราส่วนของจำนวนกระบวนการในการอำนวยความสะดวกที่มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ในแต่ละขั้นตอนและการตรวจสอบความคืบหน้า ค่าเป้าหมายปี พ.ศ. 2565 ร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนกระบวนการในการอำนวยความสะดวกที่มีการกำหนด ระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนและการตรวจสอบความคืบหน้า

2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 มาตรา 28 กำหนดให้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2559 ให้ยังคงใช้ได้ต่อไป ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศ สมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ แนวทางการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือ ภัยคุกคามทั้ง